Departement RWO

Afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid Phoenixgebouw Koning Albert II-laan 19 bus 10 - 1210 Brussel tel. 02-553 83 34 - fax 02-553 83 55

ref. SV/BP/4000/448 -CDD-

TOEKENNING VAN DE STEDENBOUWKUNDIGE VERGUNNING

Het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed heeft de aanvraag ingediend door ir. Wim Dauwe, afdelingshoofd van de afdeling Zeeschelde, Lange Kievitstraat 111-113, bus 4 te Antwerpen, ontvangen op 17 mei 2010 en ontvankelijk en volledig verklaard.

Het betreft het uitvoeren van technische werkzaamheden, omvattend de inrichting van het ontpolderingsgebied 'Groot Broek' met de aanleg van dijken en de oprichting van kunstwerken.

De aanvraag heeft betrekking op terreinen met als adres Pontweg te Temse (Elversele) en Elversele Broeck te Waasmunster en met als kadastrale omschrijving Temse, Afdeling 5, sectie A, verschillende nummers en Waasmunster, Afdeling 1, sectie B, verschillende nummers. De kadastrale nummers worden vermeld op de plannen.

Deze aanvraag werd onderzocht, rekening houdend met de terzake geldende wettelijke bepalingen, in het bijzonder met de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en de uitvoeringsbesluiten.

De aanvraag heeft betrekking op een werk van algemeen belang aangewezen overeenkomstig het Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, §2 en artikel 4.7.1, §2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester. In artikel 2, 3° van voornoemd besluit wordt immers gesteld dat de openbare waterwegen, alsmede de uitbouw van de dokken en de sluizen in de havens en de aanleg van overstromingsgebieden en de uitvoering van andere waterbeheersingswerken, met inbegrip van de bijbehorende infrastructuur, zoals dienstgebouwen en andere van algemeen belang zijn.

De aanvraag is bovendien MER-plichtig (zie verder).

De beslissing moet aldus worden genomen door de gedelegeerde stedenbouwkundig ambtenaar.

Artikel 191, §1 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 2006 tot gedeeltelijke operationalisering van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed en houdende aanpassing van de regelgeving inzake ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed als gevolg van het bestuurlijk beleid, bepaalt dat, zolang de gedelegeerde planologische ambtenaren en de gedelegeerde stedenbouwkundige ambtenaren niet zijn aangesteld overeenkomstig artikel 3, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 mei 2000 tot vaststelling van de voorwaarden waaraan personen moeten voldoen om als ambtenaar van ruimtelijke ordening te kunnen worden aangesteld, vervangen bij artikel 90 van dit besluit, hun bevoegdheden respectievelijk kunnen worden uitgeoefend door de ambtenaren van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed die op de dag voor de inwerkingtreding van deze bepaling bij ministerieel besluit als gewestelijk planologisch ambtenaar of als gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar aangesteld zijn. Huidige beslissing wordt in toepassing van dat besluit en het decreetartikel genomen door de ondertekenende gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar.

Beschrijving van de aanvraag

De werken omvatten enerzijds de inrichting van een ontpolderingsgebied Groot Broek langsheen de Durme, even opwaarts de monding in de Schelde, en anderzijds de noodzakelijke aanpassingen van het terrein en de bestaande elementen ten behoeve van het bestendigen van de natuurlijke afvoer van de meer stroomopwaarts gelegen gebieden naar de Durme en de Schelde.

De geplande werken kaderen binnen het project 'Actualisatie van het Sigmaplan', waarbij op vlak van veiligheid (overstromingsrisico) en natuur (realisatie van bepaalde oppervlakten aan getijgebonden en niet-getijgebonden natuur) een aantal doelstellingen gehaald moeten worden. Daarbij zal door aanleg van dijklichamen, ringgrachten, bufferbekkens, uitwateringskunstwerken, e.a. en door het herprofileren van bestaande waterlopen en grachten het bestaande afwateringssysteem beïnvloed worden. Om de natuurlijke afwatering van de bovenstroomse gebieden duurzaam te bestendigen, zijn bijkomende ingrepen noodzakelijk.

Het ontpolderingsgebied Groot Broek bevindt zich op de linkeroever van de Durme, zo'n 3,7 km stroomopwaarts de monding van de Durme in de Schelde. Het gebied is ongeveer 85 ha groot, bevindt zich grotendeels op het grondgebied van de gemeente Temse (deelgemeente Elversele) en voor een klein stuk op het grondgebied van de gemeente Waasmunster.

Het gebied wordt begrensd door de N41 (Dendermonde – Sint-Niklaas) in het oosten, de Durme in het zuiden en de oude spoorwegbedding in het westen. De noordelijke grens van het ontpolderingsgebied is vastgelegd rekening houdende met o.a. perceelsgrenzen op basis van de kadastrale gegevens, gewestplan, ...

De inrichting van het ontpolderingsgebied bestaat in het opwerpen van een ringdijk op de vastgelegde westelijke, noordelijke en oostelijke grens van het ontpolderingsgebied.

Over een bepaald deel van het traject lopen 2 wegen nagenoeg parallel aan elkaar, een weg bovenop de dijk, onverhard met de bedoeling het verkeer te beperken tot voetgangers, en een verharde weg aan de teen van de dijk. Deze ontdubbeling van wegen is noodzakelijk, enerzijds omdat men dient te voorzien in mogelijkheden voor onderhoud van de ringgrachten/bufferbekkens die ingericht worden en het van bovenop de dijk onmogelijk is door het brede talud van de dijk de ringgracht machinaal te ruimen, en anderzijds omdat men de privacy van de bewoners langsheen de dijk wil waarborgen.

Om de werking van het ontpolderingsgebied te verzekeren wordt de huidige dijk langsheen de linkeroever van de Durme aangepast.

Voorts worden in de bestaande Durmedijk op de linkeroever twee bressen geslagen. Bij opkomend tij in de Durme komt het ontpolderingsgebied 2 keer daags onder water te staan. De oostelijke en westelijke bresbreedte bedraagt resp. 100 m en 30 m. De Durmedijk wordt afgegraven tot het niveau van het achterliggende maaiveld, terwijl in het midden over 1/5e van de bresbreedte het peil verlaagd wordt tot 2,5 m TAW.

Tussen de beide bressen wordt de bestaande Durmedijk afgegraven tot 6,50 m TAW. Verwacht wordt dat door overtopping van het water deze dijk verder natuurlijk gaat eroderen.

Door de aanleg van de ringdijk wordt de natuurlijke afwatering van de bovenstroomse gebieden verstoord. Om dit op te vangen wordt langsheen de aangelegde ringdijk een ringgracht voorzien die t.h.v. drie kunstwerken uitwatert richting het ontpolderingsgebied. De stroomrichting van deze ringgracht en de lokatie van de doorsteken naar het ontpolderingsgebied wordt bepaald door de

hellingen van het natuurlijk terrein. Vanaf deze lozingspunten wordt de aansluiting verzekerd met de bestaande afwatering binnen het ontpolderingsgebied.

Alle infrastructuurelementen langsheen de ringgracht die zijn voorzien om op één of andere manier bovenstroomse afvoer tijdelijk te stockeren, zijn ontworpen als een natuurtechnisch geheel waar fauna en flora een optimale kans zullen krijgen om zich te gaan ontwikkelen. Niettegenstaande de harde randvoorwaarden die zich voor het ontwerp stelden is het ontwerp en het gebruik van het wachtbekken er op gericht op termijn de natuur ten volle de kans te geven zich te gaan ontplooien. Voorzien is dat er in het bekken een permanente waterlaag zal aanwezig zijn, die plaatselijk zal variëren tussen een 30- tot een 50-tal cm. Daartoe zal bij aanleg van het bekken de bodem ervan met een variërende diepte uitgegraven worden. Zo zal met de tijd een grotere variëteit aan planten zich kunnen ontwikkelen. Het talud van het wachtbekken zal aangelegd worden met een helling van 8/4 en zal ingezaaid worden met waterminnende planten, zoals riet. Het minimaal noodzakelijke bergingsvolume, bepaald op basis van factoren zoals bovenstroomse afvoer, drempelpeilen van overstortconstructies, tijwerking van het ontpolderingsgebied, ..., in combinatie met de eis van een zo klein mogelijk ruimtebeslag maken het onmogelijk te kiezen voor flauwere oevers. Hoewel vanuit natuurtechnisch oogpunt mogelijks betere opties bestaan, laat ook een taludhelling van 8/4 begroeiing toe, zodat na verloop van tijd toch natuur tot stand zal komen, waar niet alleen planten, maar ook insecten, amfibieën en vissen ten volle zullen floreren.

Situering

Volgens het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren, vastgesteld bij koninklijk besluit van 7 november 1978, is de aanvraag gelegen in agrarisch gebied met landschappelijke waarde (valleigebied), woongebied en bosgebied.

De werken zijn tevens gesitueerd binnen het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Durmevallei', deelplan 3: Groot en Klein Broek op grondgebied van de gemeenten Waasmunster en Temse, definitief vastgesteld door de Vlaamse regering op 26 maart 2010. Volgens dit ruimtelijk uitvoeringsplan is de aanvraag voor het overgrote deel gelegen in de bestemmingscategorie 'reservaat en natuur', en voor een beperkt deel in de bestemmingscategorieën 'overig groen' en landbouw'.

De kwestieuze gronden zijn niet gelegen binnen de omschrijving van een bijzonder plan van aanleg of behoorlijk vergunde en niet vervallen verkaveling.

De aanvraag is gesitueerd binnen het Vogelrichtlijngebied 'Durme en middenloop van de Schelde' (gebiedscode BE2301235) en het Habitatrichtlijnengebied, 'Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent' (gebiedscode BE2300006).

De aanvraag is deels gelegen in het VEN-gebied 'De Vallei van de Durme'.

Openbaar onderzoek

Tijdens het openbaar onderzoek in de gemeente Temse dat gehouden werd van 14 juni 2010 tot en met 12 augustus 2010, werden één bezwaarschrift ingediend, met name door de heer Patrick Robberecht, Dam 8 te Waasmunster.

Dit bezwaarschrift handelt samengevat over het volgende:

- 1. gebrekkige publieke kennisgeving van het openbaar onderzoek substantieel vormgebrek;
- 2. Beïnvloeding van het openbaar onderzoek door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Waasmunster
- 3. misleiding door de overheid salamisering van de projecten;
- 4. gebrekkige Project-MER;
- 5. onvolledige dossiersamenstelling inzake de evolutie van het reliëf binnen het ontpolderingsgebied niet-nakomen van de Project-MERrichtlijnen in verband met de aspecten opslibbing en geulvorming;
- 6. breedte van de bressen in relatie tot de beoogde kreekvorming en opheffen verkeer langs de dijken;
- 7. toename van de verzanding in de Durme stroomopwaarts de ontpolderingen schending van het Decreet Integraal Waterbeleid;
- 8. afbraak beschermingszones, habitatgebieden en vogelrichtlijngebieden strijdigheid met het Natuurdecreet;
- 9. te verwachten fauna in de ontpolderde gebieden;
- 10. verbeterde nutriëntencyclering via estuariene processen;
- 11. actuele natuurwaarde;
- 12. aantasting landschapswaarden;
- 13. strijdigheid van de aanvraag met de beleidsnota van de Vlaamse Regering 'Onroerend Erfgoed';
- 14. onderbreken van de openbare circulatie;
- 15. verwerving;
- 16. de aanvraag is niet te verenigen met sommige, door de bezwaarindiener expliciet aangehaalde, voorschriften van het GRUP;
- 17. de bouwaanvraag is in strijd met de goede ruimtelijke ordening;
- 18. niet onderzoeken van alternatieven;
- 19. gebrek aan fasering;
- 20. Niet gemotiveerde onderliggende besluitvorming rond het Groot Broek
- 21. de bouwaanvraag is strijdig met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Tijdens het openbaar onderzoek in de gemeente Waasmunster dat gehouden werd van 16 juni 2010 tot en met 14 augustus 2010, werden 3 gelijkluidende bezwaarschriften ingediend, met name door de heer Patrick Robberecht, Dam 8 te Waasmunster, de heer Jean-Paul De Beleyr, Sportstraat 6 te Waasmunster en NeM, Natuur en Milieu, Smoorstraat 5 te Waasmunster.

Deze bezwaarschriften handelen samengevat over het volgende:

- 1. gebrekkige publieke kennisgeving van het openbaar onderzoek substantieel vormgebrek;
- 2. Beïnvloeding van het openbaar onderzoek door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Waasmunster
- 3. misleiding door de overheid salamisering van de projecten;
- 4. gebrekkige Project-MER;

- 5. onvolledige dossiersamenstelling inzake de evolutie van het reliëf binnen het ontpolderingsgebied niet-nakomen van de Project-MER-richtlijnen;
- 6. breedte van de bressen in relatie tot de beoogde kreekvorming en opheffen van het verkeer langs de dijken;
- 7. toename van de verzanding in de Durme stroomopwaarts de ontpolderingen schending van het Decreet Integraal Waterbeleid;
- 8. afbraak beschermingszones, habitatgebieden en vogelrichtlijngebieden strijdigheid met het Natuurdecreet;
- 9. te verwachten fauna in de ontpolderde gebieden;
- 10. verbeterde nutriëntencyclering via estuariene processen;
- 11. actuele natuurwaarde;
- 12. aantasting landschapswaarden;
- 13. strijdigheid van de aanvraag met de beleidsnota van de Vlaamse Regering 'Onroerend Erfgoed';
- 14. onderbreken van de openbare circulatie;
- 15. verwerving;
- 16. de aanvraag is niet te verenigen met sommige, door de bezwaarindiener expliciet aangehaalde, voorschriften van het GRUP;
- 17. de bouwaanvraag is in strijd met de goede ruimtelijke ordening;
- 18. niet onderzoeken van alternatieven;
- 19. gebrek aan fasering;
- 20. niet gemotiveerde onderliggende besluitvorming rond het Groot Broek
- 21. de bouwaanvraag is strijdig met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Adviezen van het college

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Temse heeft op 3 september 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uitgebracht. De voorwaarde luidt als volgt: "De aanvrager dient de gemaakte afspraken inzake de realisatie van een speelbos strikt na te leven."

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Waasmunster heeft op 14 september 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uitgebracht. De voorwaarden luiden als volgt:

"-De aanvrager dient de gemaakte afspraken ter mildering van het ontpolderingsproject strikt na te leven:

- 1- een actief beheer van het gebied in samenspraak tussen de gemeente en het Agentschap voor Natuur en Bos, zodat het landschappelijk karakter en de vegetatie gestuurd kunnen worden;
- 2- de aanleg langsheen en doorheen het gebied van voldoende bewandelbare of befietsbare dienstwegen en paden met het oog op een max. toegankelijkheid van het gebied;
- 3- het inrichten van observatie- en onthaalpunten, knuppelpaden en parkings ter bevordering van de natuurbeleving van het gebied;
- 4- de aanleg van de voorziene speelbosgebieden in Sombeke en Elversele.

-Bij de uitvoering van de werken dient er maximaal gebruik gemaakt te worden van de waterweg om de speciën te transporteren teneinde het grondverzet via de weg maximaal te beperken."

Andere adviezen

De volgende instanties werden om advies gevraagd:

- Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen Cel Ruimte
- Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen Cel Archeologie, Monumenten en Landschappen
- De Vlaamse Milieumaatschappij
- De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid
- De provincie Oost-Vlaanderen, Dienst Waterlopen
- De Polder Durme Noord-Oost
- Het Agentschap voor Natuur en Bos
- Het Agentschap Wegen en Verkeer
- De afdeling Land- en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke rijkdommen
- Infrabel

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen - Cel Ruimte bracht geen advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen - Cel Archeologie, Monumenten en Landschappen verleende op 30 juni 2010 het volgende voorwaardelijk gunstig advies:

"Disciplines Monumenten en Landschappen:

Het betrokken gebied beschikt over vrij hoge erfgoedwaarden, wat onder meer door de opname als ankerplaats in de landschapsatlas bevestigd wordt, bovendien sluit het projectgebied aan op de waardevolle site van het bovengenoemde beschermde dorpsgezicht, waar het kasteel van Sombeke deel van uitmaakt.

De minister bevoegd voor Onroerend Erfgoed heeft in zijn beleid duidelijk gekozen om de meest waardevolste landschappen in Vlaanderen via het beleidsinstrument van ankerplaatsen, decreet van 16 april 1996, m.n. het behoud van erfgoedlandschappen te beschermen.

Voor het huidige dossier werd echter nog geen aanduiding opgestart gezien er een duidelijke interferentie is met het Geactualiseerde Sigmaplan, waarbij deze plannen op geen enkele wijze of op zijn minst onvoldoende rekening houden met de erfgoedwaarden van de betrokken gebieden.

Bij de besluitvorming over het Geactualiseerde Sigmaplan werd immers te sterk gefocust op toegankelijkheid, natuurlijkheid en veiligheid. Door naast de mobiliteits- en veiligheidsdoelstellingen in hoofdzaak natuurdoelstellingen in rekening te brengen bij de invulling van het meest wenselijke alternatief is in grote mate voorbijgegaan aan de erfgoedwaarden van meerdere locaties uit het Sigmaplangebied.

Door Onroerend Erfgoed werd bij de voorbereiding en voorbespreking van het Geactualiseerde Sigmaplan en de hieraan gekoppelde ontwikkelingsschets 2010, door Onroerend Erfgoed nochtans steeds benadrukt dat er belangrijke erfgoedwaarden aanwezig waren binnen deze projectgebieden.

Zo werd er bij de kennisgeving van het plan MER actualisatie Sigmaplan, reeds op 31 oktober 2003, door de afdeling omstandig de bezorgdheid geuit inzake erfgoedwaarden. Hierbij werd opgemerkt dat de studies in functie van dit MER sectoriele studies waren, waarbij in hoofdzaak het aspect natuur en natuurontwikkeling aan bod kwamen en waardoor andere sectoren onderbelicht werden wat resulteert in een scheeftrekking van de resultaten die voor de beoordeling van dit MER gebruikt zijn. Door het afdelingshoofd van de Afdeling Monumenten en Landschappen werd in verband met dit plan MER een uitvoerig advies aan de cel MER overgemaakt ter duiding van de bezorgdheden van de erfgoedsector.

Bij de opmaak van het strategisch MER Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium door Proses, werd er op 25 november 2003 eveneens advies verleend. In dit advies werd opgemerkt dat de maatregelen ten behoeve van de ontwikkelingsschets 2010 van het Schelde-estuarium een sectorieel onderzoek voorstelden naar natuurlijkheid

gekoppeld aan het aspect veiligheid voor het estuarium. Opnieuw werd omstandig de bezorgdheid geuit voor overbelichting van het aspect natuur en het te verwachten verlies aan erfgoedwaarden. Tevens werd hier opgemerkt dat sommige ingrepen strijdig zouden kunnen zijn met het landschapsbeleid en met name het aanduiden van ankerplaatsen conform de landschapsatlas. Er werd dan ook gevraagd bij de locatiekeuze voor natuurontwikkeling rekening te houden met andere sectoren en waarden en met name de erfgoedwaarden. Door het afdelingshoofd van de Afdeling Monumenten en Landschappen werd hieromtrent eveneens een uitvoerig advies overgemaakt aan Proses, waarbij gesteld werd dat het onroerend erfgoed ondermaats en onvolledig aan bod kwam in dit MER en dat er nagenoeg volledig voorbijgegaan wordt aan het erfgoedbeleid op Vlaams niveau.

Op 29 oktober 2004 werd in verband met deze ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium reeds een nota aan de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening overgemaakt met de bedoeling de minister te informeren omtrent het standpunt van de administratie en de tekortkoming van deze plannen op het erfgoedbeleid en de cultuurhistorische aspecten, gezien deze plannen kort daarop door de Vlaamse Regering zouden vastgesteld worden. In dit advies werd door de afdeling ruimtelijke planning gewaarschuwd voor een te eenzijdige benadering van het planproces zonder hierbij in te gaan op inhoudelijke keuzes. De afdeling Monumenten en Landschappen merkte toen eveneens deze te eenzijdige benadering op en ging wel in op de inhoudelijke keuzes gezien de impact van de plannen op onroerend erfgoed. Zo werd er gesteld dat het aspect onroerend erfgoed ondermaats en onvolledig aan bod kwam en dat er aan het cultuurhistorische aspect volledig werd voorbijgegaan. Er werd dan ook gesteld dat aan het erfgoedbeleid op Vlaams niveau voorbijgegaan werd in het rapport.

Op 17 december 2004 werd door de Vlaamse Regering uiteindelijk beslist om aan het Geactualiseerde Sigmaplan uitvoering te geven, waarbij tegen 22 juli 2005, gebieden werden aangeduid en natuurdoelstellingen werden geformuleerd voor deze gebieden. In het besluit van 17 december 2004, werd er echter aangegeven door de Mer-comissie dat er bij de verdere uitwerking van de inrichtingschetsen rekening moest gehouden worden met de cultuurhistorische waarden. In verband met deze problematiek werd door de toenmalige Afdeling Monumenten en Landschappen van bij de start van het proces en gedurende het gehele verloop van het planproces aldus duidelijk gecommuniceerd dat, gezien de ligging van verscheidene aan te duiden ankerplaatsen binnen Sigmplangebied, het risico op verlies of ernstige aantasting van de erfgoedwaarden zeer groot zou zijn als deze waarden niet mee opgenomen werden bij de afweging van de aan te duiden

gebieden en de vooropgestelde doelstellingen voor deze gebieden. Het gevolg is dan ook dat door de te sterke sectoriële keuze bij de aanduiding van de locaties van de projectgebieden van het sigmaplan en de hieraan gekoppelde natuurdoelstellingen een groot deel van de aanwezige erfgoedwaarden die binnen bepaalde projectgebieden gelegen zijn, waaronder het 'Groot Broek' bedreigd worden of definitief zullen verloren gaan bij de uitvoering en ingebruikname van deze projectgebieden.

Nochtans mag niet vergeten worden dat er bij de planvorming rekening moet gehouden worden met het Europees Landschapsverdrag dat door België en Vlaanderen is geratificeerd. Dit laatste legt de verplichting op een de landschapstoets toe te passen bij elke planvorming. De aanduidingen als ankerplaats vormen in feite zo'n toetsingskader voor waardevolle landschappen. Dit is dan ook een gegeven dat naast de Europese regelgeving inzake natuurdoelstellingen er met het landschap in Europese en internationale context zou moeten rekening gehouden worden. De inrichting van het project 'Groot Broek' met de hierbij voorziene ontpoldering van een historische polder, met historische dijken en waardevolle landschapskenmerken, waaronder de markante terreinovergang van de Wase questa, is dan ook een van de projecten die niet verenigbaar zijn met het behoud van de erfgoedwaarden binnen het projectgebied.

Het project zal immers tot gevolg hebben dat de volledige laag cultuurhistorie inclusief het archeologisch bodemarchief door de ontpoldering grotendeels zullen verdwijnen, of vernietigd worden in functie van een nieuw landschap met in hoofdzaak slikken en schorren.

De impact van deze inrichting wordt bovendien nog versterk door de noodzaak aan nieuwe ringdijken met ringgrachten en ontsluitingswegen, waarbij door het gekozen profiel van de dijken een vrij grote ruimte-inname noodzakelijk is. Dergelijk brede dijken hebben dan ook een sterk versnipperend effect op het landschap, gezien zij zowel een fysieke als visuele barrière vormen in dit landschap. Onroerend Erfgoed kan dan ook alleen betreuren dat voor een dergelijk zwaar dijkprofiel gekozen werd bij de opmaak van deze plannen.

De aanwezigheid van de dijken heeft daarboven ook gevolgen voor de relatie tussen het kasteelpark en haar vallei alsook op de markante terreinovergang die gevormd wordt door de Wase cuesta.

Deze impact zal al dan niet versterkt worden door het voorziene toekomstige beheer van het nieuwe landschap, gezien zonder een aangepast beheer, een wilgenbroek zal ontstaan die de visuele relatie tussen het dorpsgezicht en de Durmevallei volledig zal teniet doen.

Naast deze directe gevolgen op de bescherming, blijven er bovendien vragen bestaan over de grondwaterstanden in het gebied achter de dijken en meer bepaald op de effecten die kunnen doorwerken op het beschermde dorpsgezicht door mogelijke grondwaterstijgingen. Dergelijke grondwaterstijgingen kunnen immers een rechtstreekse impact hebben op zowel het bebouwd patrimonium als de aanwezige vegetaties achter deze dijken, waardoor deze op termijn ook bedreigd kunnen zijn.

De toetsing aan de landschappelijke waarden deel uitmakende van de bouwaanvraag toont duidelijk aan welke erfgoedwaarden door de geplande werken in 'Groot Broek' zullen verloren gaan en staven dan ook het bovenstaand advies.

Discipline archeologie:

Het voorbereidend onderzoek, uitgevoerd door het VIOE toont aan dat de kans reëel is dat bij de realisatie van het project archeologische monumenten worden vernietigd.

Wij wensen u tevens te wijzen op de zorgplicht van de eigenaar en de gebruiker om de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden, zoals bepaald in art. 4 § 2 van het archeologiedecreet.

Wij vragen bijgevolg om onderstaande voorwaarden in de stedenbouwkundige vergunning op te nemen:

- 1. Alle werken met ingreep in de bodem en alle gronden waarvan wij door toedoen van de geplande werken een ingreep in de bodem verwachten en die een archeologische potentie hebben, dienen door een archeologische prospectie met ingreep in de bodem te worden voorafgegaan en dit in opdracht van de bouwheer die de financiële lasten hiervoor draagt.
- 2. De archeologische prospectie dient te voldoen aan bijzondere voorschriften. De bouwheer vraagt deze bijzondere voorschriften bij het agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost Vlaanderen (Gebrs. Van Eyckstraat 4-6, 9000 Gent, T: 09 265 46 49, nancy.lemay@rwo.vlaanderen.be).
- 3. De archeologische prospectie, inclusief de rapportage, dient te worden uitgevoerd door een archeoloog conform art. 12 van het Besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het Decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium.
- 4. De archeoloog vraagt hiertoe een prospectievergunning aan bij de bevoegde administratie (Agentschap Ruimte en Erfgoed, Koning Albert II laan 19 bus 3, 1210 Brussel) volgens art. 15 van het uitvoeringsbesluit van 20 april 1994. De bijzondere voorschriften worden aan deze prospectievergunning gekoppeld.
- 5. De archeologische prospectie houdt in dat:
- De opgevulde fossiele geul die bij het voorbereidend onderzoek van het VIOE aangesneden werd dient door booronderzoek in kaart te worden gebracht. Zo kan de noordelijke zone die aan deze geul raakt bemonsterd worden in een grid van 10m met behulp van een edelmanboor (diam min. 10cm). Rond positieve boorpunten worden bijkomende boringen gezet met een interval van 5 m. Van elk boorgat worden bodemmonsters verzameld en wordt een summiere profielbeschrijving opgemaakt. Alle boormonsters worden nat gezeefd (maaswijdte 1mm) en de archeologische indicatoren (lithisch materiaal, aardewerk, ecofactoren) worden uitgeselecteerd, gedetermineerd en stratigrafisch en ruimtelijk geïnterpreteerd. De lokalisatie van de boorpunten wordt opgemeten en op plan gebracht. Zo kan bepaald worden of zich in deze zone waardevolle prehistorische sites bevinden die verder dienen onderzocht te worden.
- Het uiterste noorden van het gebied, inclusief het dijktracé en de zones aansluitend bij de historische bewoning (hoeve nabij kasteel van Sombeke en omgeving van het oude Hof ter Elst) worden met proefsleuven geëvalueerd.

6. De archeologische prospectie behelst eveneens de opmaak van een rapport. Dit rapport moet, conform de bijzondere voorschriften, binnen een redelijke termijn door de bouwheer aan het Agentschap Ruimte en Erfgoed afdeling Oost-Vlaanderen worden toegezonden die zal beslissen of de gronden kunnen worden vrijgegeven wegens een gebrek aan relevante archeologische sporen.

9

7. Indien daarentegen wel relevante archeologische sporen aangetroffen worden, dient afgewogen te worden of behoud in situ kan gegarandeerd worden. Kan dit niet, dan moeten er door de bouwheer de nodige tijd én financiële middelen worden voorzien voor een volwaardige archeologische opgraving.

Conclusie:

Het advies van Ruimte en Erfgoed stelt dat het project een grote impact heeft op de erfgoedwaarde binnen het projectgebied, waarbij een groot deel deze waarden bedreigd of verloren zullen gaan bij de uivoering van het project. Het is dan ook belangrijk dat bij een eventuele vergunning van dit dossier alle milderende maatregelen genomen worden om alsnog een deel van deze erfgoedwaarden te vrijwaren.

Voor archeologie is de uitvoering van de werken bovendien gekoppeld aan de opgesomde voorwaarden bij de discipline archeologie."

De Vlaamse Milieumaatschappij bracht geen advies uit binnen de wettelijk voorziene termijn.

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid gaf op 30 juni 2010 een gunstig advies op voorwaarde dat de milderende maatregelen uit het MER voor het aspect 'water' nageleefd worden. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid stelt dat het project globaal genomen een onmiskenbaar positief effect heeft op het watersysteem, gezien de ontpoldering van het Groot Broek meer ruimte voor water creëert, samen met de andere projecten van het geactualiseerd Sigmaplan instaat voor een verhoogde beveiliging van bebouwde gebieden tegen overstromingen en de ontwikkeling van een natuurlijker krekensysteem met zich meebrengt. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid acht het aangewezen om waar mogelijk dijken aan te leggen waarbij maximaal gebruik gemaakt wordt van de technieken van natuurtechnische milieubouw.

De provincie Oost-Vlaanderen, Dienst Waterlopen bracht geen advies uit binnen de wettelijk voorziene termijn.

De Polder Durme Noord-Oost heeft geen advies verstrekt binnen de wettelijk voorziene termijn.

Het Agentschap voor Natuur en Bos Oost-Vlaanderen verleende op 15 juli 2010 een ongunstig advies omwille van het ontbreken van een compensatiedossier. Intussen werd een boscompensatieformulier opgemaakt door de aanvrager en goedgekeurd door het Agentschap voor Natuur en Bos op 14 oktober 2010 onder het nummer COMP/10/0092/OV. Op die datum werd dan ook een gunstig advies uitgebracht door het Agentschap voor Natuur en Bos.

De afdeling Land- en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen meldde in haar advies van 8 juli 2010 dat zij geen bezwaren heeft tegen de geplande werken.

Het Agentschap Wegen en Verkeer bracht geen advies uit binnen de wettelijk voorziene termijn.

Infrabel meldde in haar schrijven van 12 juli 2010 dat zij geen principiële bezwaren heeft bij de aanvraag.

De door de adviesverlenende instanties voorgestelde voorwaarden zijn, in zover ze relevant zijn, gekoppeld aan de vergunning.

Milieueffectenrapportage

Het project is MER-plichtig. Het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage, bepaalt voor welke categorieën van projecten zo'n MER vereist is voor de volledigheid van de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning. Het huidige project valt onder bijlage II onder de volgende categorieën:

- ontbossing met het oog op de omschakeling naar een ander bodemgebruik voor zover de oppervlakte 3 ha of meer bedraagt en voor zover artikel 87 van het Bosdecreet niet van toepassing is (categorie 1d)
- werken inzake kanalisering, met inbegrip van de vergroting of verdieping van de vaargeul, en ter beperking van overstromingen, met inbegrip van de aanleg van sluizen, stuwen, dijken, overstromingsgebieden en wachtbekkens, die gelegen zijn in of een aanzienlijke invloed kunnen hebben op bijzonder beschermd gebied (categorie 10 h)
- aanleg van ondergrondse buisleidingen en de randvoorzieningen behorend bij die buisleidingen, die niet gelegen zijn in een leidingstraat aangeduid op een plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan, een woon-, landbouw- of industriegebied of gebied voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen of een gelijksoortig bestemmingsgebied, indien ten minste 2000 m² van de werkzone voor de uitvoering van de werken in bijzonder beschermd gebied ligt (categorie 10 m),
- aanleg van onder- of bovengrondse buisleidingen (met uitzondering van werfleidingen) die over een ononderbroken lengte van 1 km of meer gelegen zijn in een bijzonder beschermd gebied en voor zover het deel van deze buisleidingen in het bijzonder beschermd gebied niet ligt in een leidingstraat aangeduid op een plan van aanleg of een ruimtelijk uitvoeringsplan, een woon-, landbouw- of industriegebied of gebied voor gemeenschaps- en openbare nutsvoorzieningen of een gelijksoortig bestemmingsgebied (categorie 10 m).

Het betreffende milieueffectenrapport werd op 1 april 2010 conform verklaard met de conformiteitscode 'PRMER-0345-GK'.

In het MER worden de volgende, stedenbouwkundig relevante, milderende maatregelen voorgesteld:

- Teneinde verdichting in de werkstrook te vermijden in de gebieden die in de exploitatiefase terug in landbouwgebruik gaan, dient de werkstrook hier zoveel mogelijk beperkt te worden en dient de stockage te worden voorzien in de zones die niet meer in landbouwgebruik gaan.
- De 'werkzones' en 'kwetsbare zones' dienen aangeduid te worden.
- De werkstroken en rijstroken dienen duidelijk afgebakend te worden.
- De tijdelijke depots voor grond- en materiaalopslag dienen aangelegd te worden in de minst kwetsbare/waardevolle zones.
- De aanvoer van materiaal gebeurt bij voorkeur langs één welbepaalde vastgelegde route, zodat de overige zones niet worden beschadigd. Er wordt hierbij maximaal gebruik gemaakt van bestaande wegen en paden.
- De ontbossing wordt gefaseerd uitgevoerd.
- De bufferbekkens worden op een natuurtechnische manier ingericht.
- Bij aanplanting of heraanplanting van vegetatie dient gebruik gemaakt te worden van streekeigen en standplaatsgeschikt materiaal.
- De werken dienen gefaseerd uitgevoerd te worden.
- Archeologisch onderzoek integreren bij de uitvoering van het project.
- Resten van erfgoedwaarden aanduiden door middel van infoborden.
- De mogelijkheid voorzien om op gronden die niet worden ingenomen door de werkstrook,

landbouw verder te zetten tijdens de werken.

- Omleiding van de recreatieve routes voorzien tijdens de werkzaamheden.

- De speelbossen dienen zo snel mogelijk ingericht te worden om het negatief effect op recreatie zo kort mogelijk te houden.

- Bij aan- en afvoer van materiaal en materieel over de weg dient zoveel mogelijk gebruik gemaakt et worden van hoofdwegen en dienen woonzones zoveel mogelijk vermeden te worden.

- Voorzien van een groenscherm nabij de N41 om de huidige negatieve beeldwaarde te verbeteren.

Passende Beoordeling

Gezien de aanvraag gelegen is binnen een vogelrichtlijngebied en een habitatrichtlijngebied, werd een passende beoordeling opgemaakt. Deze werd geïntegreerd in het MER. Uit de Passende Beoordeling blijkt dat het project een positieve invloed heeft op de staat van instandhouding van diverse relevante habitattypes en soorten. Er wordt verwacht dat de leefbaarheid en de staat van instandhouding voor heel wat habitats en soorten op relatief korte termijn na realisatie van het project aanzienlijk zullen verbeteren.

Beoordeling van de aanvraag

Gezien ter hoogte van het projectgebied het gewestplan volledig is vervangen door het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Durmevallei', dient de aanvraag getoetst te worden aan de stedenbouwkundige voorschriften van dit ruimtelijk uitvoeringsplan.

De stedenbouwkundige voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Durmevallei' stellen:

De bestemmingscategorie 'reservaat en natuur' valt onder natuurgebied. Het natuurgebied is bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van de natuur, het natuurlijk milieu en bos. Recreatief medegebruik is een ondergeschikte functie.

Alle werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuur, het natuurlijk milieu en van de landschapswaarden zijn toegelaten (art. 1.1.)

Voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht van het gebied niet overschreden wordt, zijn de volgende werken, handelingen en wijzigingen eveneens toegelaten:

- het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur voor het al dan niet toegankelijk maken van het gebied voor educatief of recreatief medegebruik, waaronder het aanleggen, inrichten of uitrusten van paden voor niet-gemotoriseerd verkeer;
- het herstellen, heraanleggen of verplaatsen van bestaande openbare wegen en nutsleidingen. Bestaande openbare wegen en nutsleidingen kunnen verplaatst worden voor zover dat noodzakelijk is voor de kwaliteit van het leefmilieu, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijke milieu, de openbare veiligheid of de volksgezondheid (art. 1.2.).

In het gebied aangeduid in overdruk zijn, onverminderd de overige bepalingen van artikel 1, toegelaten:

- eet- en drinkvoorzieningen ten behoeve van de recreatieve en educatieve functie van het gebied en laagdynamische verblijfsmogelijkheden ten behoeve van natuureducatieve groepen, trekkers of jeugdverblijven, voor zover de inrichting binnen de bestaande bebouwing gebeurt en verbouw en herbouw binnen het vergunde volume gebeuren;
- kleinschalige infrastructuur die nodig of nuttig is voor het goed functioneren van de natuureducatieve activiteiten.

Er moet rekening gehouden worden met de schaal en de ruimtelijke impact van deze activiteiten. Daarbij wordt, onverminderd de bepalingen van artikel 1.1, ten minste aandacht besteed aan:

- de relatie met de in de omgeving aanwezige functies;
- de invloed op de omgeving wat betreft het aantal te verwachten gebruikers of bezoekers;
- de invloed op de mobiliteit en de verkeersleefbaarheid;
- de relatie met de in de omgeving van het gebied vastgelegde bestemmingen (art1.3.).

Werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor:

- het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien;
- het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie;
- het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden;
- het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuren tegen overstromingen;
- de nautische veiligheid;

zijn toegelaten.

De in artikel 1.1 tot 1.3 genoemde werken, handelingen en wijzigingen kunnen slechts toegelaten worden voor zover ze verenigbaar zijn met de waterbeheerfunctie van het gebied en het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien niet doen afnemen (art.1.4.)

In de bestemmingscategorie 'landbouw', aangeduid in overdruk, treden de bepalingen van artikel 1.1 en 1.6 in werking op respectievelijk 1 januari 2015 of 1 januari 2017.

Tot de inwerkingtreding van artikel 1.1 en 1.6 worden deze gebieden beschouwd als bouwvrije agrarische gebieden en zijn alle werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van landbouwbedrijven zijn toegelaten, met uitsluiting van het oprichten van gebouwen en vergelijkbare constructies.

De overige bepalingen van dit artikel (artikels 1.2 tot 1.5) zijn onmiddellijk van kracht art. 1.7.).

De bestemmingscategorie 'overig groen' valt onder Gemengd Openruimtegebied

Binnen dit gebied zijn natuurbehoud, bosbouw, landbouw, landschapszorg en recreatie nevengeschikte functies. Alle werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor deze functies zijn toegelaten (art. 2.1.).

Voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht van het gebied niet wordt overschreden zijn, in uitzondering op het onbebouwde karakter van het gebied, de volgende werken, handelingen en wijzigingen toegelaten:

- het inrichten van het gebied als toegangspoort tot de aangrenzende natuurgebieden of recreatiegebieden;
- het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur die gericht op de sociale, educatieve of recreatieve functie van het gebied, waaronder, sanitaire gebouwen of schuilplaatsen van één bouwlaag met een oppervlakte van ten hoogste 100 m² met uitsluiting van elke verblijfsaccomodatie;
- het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur die gericht is op het gebruik van het gebied voor landbouw of hobbylandbouw;
- het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur voor inrichten van onverharde oefenterreinen voor sport en spel;
- het herstellen, heraanleggen of verplaatsen van bestaande openbare wegen en nutsleidingen. Bestaande openbare wegen en nutsleidingen kunnen verplaatst worden voor zover dat noodzakelijk is voor de kwaliteit van het leefmilieu, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijke milieu, de openbare veiligheid of de volksgezondheid.

Er moet rekening gehouden worden met de schaal en de ruimtelijke impact van deze activiteiten. Daarbij wordt ten minste aandacht besteed

aan:

- de relatie met de in de omgeving aanwezige functies;
- de invloed op de omgeving wat betreft het aantal te verwachten gebruikers of bezoekers;
- de invloed op de mobiliteit en de verkeersleefbaarheid;
- de relatie met de in de omgeving van het gebied vastgelegde bestemmingen (art. 2.2.).

Werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor:

- het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien,
- het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie,
- het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden,
- het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuren tegen overstromingen zijn toegelaten.

De in artikel 2.1 tot 2.2 genoemde werken, handelingen en wijzigingen kunnen slechts toegelaten worden voor zover ze verenigbaar zijn met de waterbeheerfunctie van het gebied en het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien niet doen afnemen (art. 2.4.).

Ingevolge de ontpoldering zullen zich slikken en kreken ontwikkelen. Er wordt estuariene natuur gecreëerd. Het project kadert in de ontwikkeling van natuur. Tevens worden de recreatieve voorzieningen uitgebreid. De voorgestelde werken zijn in overeenstemming met de stedenbouwkundige voorschriften van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Verenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening:

Het gaat om een natuurlijk gebied waarin ook recreatieve paden zijn aangelegd. Na realisatie van de werken blijft het een gebied waar de natuur het belangrijkste element is en waar het bestaande recreatieve netwerk wordt uitgebreid.

Er zijn momenteel reeds dijken aanwezig. Er worden bijkomende dijken aangelegd en er worden bressen geslagen in bestaande dijken. De ringdijk volgt voor een deel een bestaande dijk en een

bestaande weg. Er wordt dus deels aangesloten op bestaande infrastructuur.

Door een onverharde weg te voorzien op de kruin van de dijk, wordt deze weg beperkt tot voetgangers en wordt alzo de privacy van de bewoners langs de dijk gewaarborgd.

De Beerkaai, een oude hoeve, wordt behouden en gerenoveerd.

Bij het maken van de bressen in de bestaande, historische dijken, wordt zoveel mogelijk aangesloten op bestaande, historische kreken.

Enkele delen van de dijkrestanten blijven behouden als uitkijkpunt.

Overblijvende en verdwenen erfgoedwaarden worden na de inrichting van het overstromingsgebied aangeduid door middel van infoborden.

Verlaagde restanten van dijken, tussen de bressen, blijven behouden. Zo blijft het historisch dijktracé zichtbaar in het landschap.

Door de voorgaande ingrepen wordt het oorspronkelijk landschap gerespecteerd.

Het vervoer van grondoverschotten gebeurt zoveel mogelijk via de waterweg zodat de bijkomende verkeershinder op de wegen tot een minimum wordt beperkt.

In het MER worden voldoende milderende maatregelen voorzien, waardoor de impact op de omgeving wordt beperkt.

De aanvraag is dus ook ruimtelijk aanvaardbaar.

Bespreking van de bezwaren

Ten aanzien van de bezwaren ingediend in de gemeente Temse (de nummers verwijzen naar de eerder vermelde deelaspecten) neemt de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar volgend standpunt in.

- 1. Het openbaar onderzoek liep van 14 juni 2010 tot en met 12 augustus 2010. De aanplakking door het college op de gebruikelijke plaats van aanplakking (AC De Zaat) is correct uitgevoerd. De gele affiches werden op het grondgebied van Temse aangeplakt op de plaatsen waar de aanvraag paalt aan de openbare weg (5 aanplakkingen voor Groot Broek). Indien de aanvraag betrekking heeft op lijninfrastructuren, dan dienen de eigenaars van de aanpalende percelen niet in kennis te worden gesteld (art. 7 van het besluit van de BVR 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen). De bekendmaking van het openbaar onderzoek door de aanvrager werd gepubliceerd in 3 kranten. De aanplakkingen gebeurden te Ganstiende (1), Meersstraat (1), Durmedal (2) en de Pontweg net voor de toegang tot de dijk (1). In de wijk Schuttershof en in de Hof Ter Elstlaan gebeurde geen aanplakking vermits het project hier niet grenst aan de openbare weg.
- 2. Het College van burgemeester en schepenen van Waasmunster vond het in het kader van het verlenen van correcte informatie naar haar inwoners toe wenselijk om ter aanvulling van een gepubliceerd artikel van Waterwegen en Zeekanaal NV en het Agentschap voor Natuur en Bos de bevolking te informeren betreffende de milderende maatregelen die werden voorgesteld ter compensatie van de harde ontpoldering. Dergelijke informatie kan geen aanleiding geven tot een foutieve beïnvloeding van het openbaar onderzoek.
- 3. De aanvraag is in overeenstemming met de geldende bestemmingsvoorschriften zoals vastgesteld in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Durmevallei" (BVR 26/3/2010) zodat de aanvraag de legaliteitstoets doorstaat. Indien de aanvraag gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een

ruimtelijk uitvoeringsplan dat voorschriften bevat die de aandachtspunten, vermeld in art. 4.3.1. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening behandelen en regelen, worden deze voorschriften geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven. Conform dit artikel dient de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening als volgt te geschieden:

"§2. De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld met inachtneming van volgende

beginselen:

het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten 10 en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4;

het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde rekening met de in de omgeving bestaande toestand, doch het kan ook beleidsmatig gewenste ontwikkelingen met betrekking tot de

aandachtspunten, vermeld in 1° , in rekening brengen;

indien het aangevraagde gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan, 30 een gemeentelijk plan van aanleg of een verkavelingsvergunning waarvan niet op geldige wijze afgeweken wordt, en in zoverre dat plan of die vergunning voorschriften bevat die de aandachtspunten, vermeld in 1°, behandelen en regelen, worden deze voorschriften geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven.".

In het betreffend GRUP worden de aandachtspunten, vermeld onder 1°, omstandig omschreven in de bestemmings- en inrichtingsvoorschriften.

De geschikte locaties voor deze ontpolderingen zijn bij besluit van de Vlaamse regering dd. 22/7/2005 voor het Meest Wenselijke Alternatief vastgelegd. De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar kan zich vinden in de optie die door de hogere overheid werd genomen om het Groot en Klein Broek te ontpolderen.

Het project-MER werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de têrzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie.

Het staat de aanvrager vrij om te bepalen hoeveel aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning hij indient. Het enige bezwaar dat de overheid zou kunnen hebben tegen het opsplitsen van een groot project zou kunnen zijn dat de aanvrager op die manier de MER-plicht probeert te ontlopen. Dit is hier helemaal niet het geval. Het opsplitsen in afzonderlijke stedenbouwkundige aanvragen voor Klein Broek, Groot Broek en De Bunt heeft immers geen invloed op de MER-plicht van elk van Aan deze MER-plicht werd voldaan door het voormeld project-MER, zoals goedgekeurd op 31 maart 2010.

Bezwaren in verband met het openbaar onderzoek gevoerd bij het ontwerp van het betreffende GRUP kunnen niet weerhouden worden. Het GRUP werd definitief vastgesteld bij Besluit van de Vlaamse Regering op 26 maart 2010.

- 4. De beoordeling over de volledigheid en inhoud van het project-MER behoort tot de bevoegdheid van de dienst MER. Het project-MER van de betreffende aanvraag werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de terzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie.
- 5. Voorliggende aanvraag werd ontvankelijk en volledig verklaard op 3 juni 2010. Zoals reeds hiervoor vermeld behoort de beoordeling over de volledigheid en inhoud van het project-MER tot de bevoegdheid van de dienst MER. Het project-MER van de betreffende aanvraag werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de terzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Bovendien stelde de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie in haar advies van 8 juli 2010 dat zij vanuit bodemkundig standpunt geen bezwaren heeft tegen de geplande werken.

- 6. Zowel de voorgestelde breedte van de bressen als de omlegging van wandel- en fietsverkeer zijn op stedenbouwkundig vlak in overeenstemming met de bepalingen en voorschriften uit het ruimtelijk uitvoeringsplan. Opnieuw wordt hier de juistheid van het project-MER in vraag gesteld en dient er te worden gesteld dat het project-MER op 31 maart 2010 werd goedgekeurd door de terzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie.
- 7. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid heeft de aanvraag getoetst aan ondermeer het Decreet Integraal Waterbeleid en heeft op 30 juni 2010 een gunstig advies verleend. Tevens heeft de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie in haar advies van 8 juli 2010 gesteld dat zij vanuit bodemkundig standpunt geen bezwaren heeft tegen de geplande werken. Het project-MER werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de voornoemde Dienst MER.
- 8. Dit bezwaar is niet stedenbouwkundig van aard. Het Agentschap voor Natuur en Bos verleende op 14 oktober 2010 een gunstig advies op voorwaarde dat de boscompensatie wordt uitgevoerd. De aanvraag is volgens dit agentschap niet strijdig met direct werkende normen binnen het beleidsveld natuur. Tevens blijkt uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dat de voorgestelde werken niet onwenselijk zijn in het licht van haar doelstellingen of zorgplichten. Het Agentschap voor Natuur en Bos stelt immers dat de voorgestelde werken een positieve invloed hebben op de staat van instandhouding van diverse habitattypes en soorten en dat de leefbaarheid en de staat van instandhouding voor heel wat habitats en soorten op relatief korte termijn na realisatie van het project aanzienlijk zal verbeteren. Bovendien wordt in het MER gesteld dat het project, mits het naleven van de milderende maatregelen, voor het milieu haalbaar is.
- 9. Dit bezwaar is niet stedenbouwkundig van aard. Het Agentschap voor Natuur en Bos verleende op 14 oktober 2010 een gunstig advies op voorwaarde dat de boscompensatie wordt uitgevoerd. De aanvraag is volgens dit agentschap niet strijdig met direct werkende normen binnen het beleidsveld natuur. Tevens blijkt uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dat de voorgestelde werken niet onwenselijk zijn in het licht van haar doelstellingen of zorgplichten. Het Agentschap voor Natuur en Bos stelt immers dat de voorgestelde werken een positieve invloed hebben op de staat van instandhouding van diverse habitattypes en soorten en dat de leefbaarheid en de staat van instandhouding voor heel wat habitats en soorten op relatief korte termijn na realisatie van het project aanzienlijk zal verbeteren. Bovendien wordt in het MER gesteld dat het project, mits het naleven van de milderende maatregelen, voor het milieu haalbaar is.
- 10. Dit bezwaar is niet stedenbouwkundig van aard. Uit de ingewonnen adviezen blijkt dat de aanvraag niet strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden, noch onwenselijk is in het licht van de doelstellingen of zorgplichten die gehanteerd worden binnen deze beleidsvelden.
- 11. Dit bezwaar is niet stedenbouwkundig van aard. Het Agentschap voor Natuur en Bos verleende op 14 oktober 2010 een gunstig advies op voorwaarde dat de boscompensatie wordt uitgevoerd. De aanvraag is volgens dit agentschap niet strijdig met direct werkende normen binnen het beleidsveld natuur. Tevens blijkt uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dat de voorgestelde werken niet onwenselijk zijn in het licht van haar doelstellingen of zorgplichten. Het Agentschap voor Natuur en Bos stelt immers dat de voorgestelde werken een positieve invloed hebben op de staat van instandhouding van diverse habitattypes en soorten en dat de leefbaarheid en de staat van instandhouding voor heel wat habitats en soorten op relatief korte termijn na realisatie van het project aanzienlijk zal verbeteren. Bovendien wordt in het MER gesteld dat het project, mits het naleven van de milderende maatregelen, voor het milieu haalbaar is.
- 12. De bezwaarindiener voert aan dat er een grondiger studie moet gebeuren naar de erfgoedwaarden aangezien de zone in de landschapsatlas werd aangeduid als erfgoedlandschap. Dit werd ook zo

SV/127/3030/341

gesteld op de richtlijnenvergadering van het project-MER. De bezwaarindiener geeft een selectieve en fragmentarische lezing van de milderende maatregelen en heeft het aldus over het plaatsen van infohorden.

In het MER worden de effecten op de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie uitvoerig beschreven (pagina's 411 – 434). Het goedkeuringsverslag van het MER d.d. 31.03.2010 stelt op p.5: "De effecten op Landschap, Bouwkundig Erfgoed en Archeologie worden correct beschreven. In september 2009 werd het paleolandschappelijk, archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek i.k.v. het geactualiseerde Sigmaplan voor de zones Groot en Klein Broek en De Bunt afgerond. Het cultuur- en landschapshistorisch onderzoek uit deze studie geeft een meer gedetailleerd beeld van de specifieke cultuurlandschappelijke evolutie van de studiegebieden. In het MER worden de voornaamste conclusies uit dit onderzoek meegegeven.".

Inzake milderende maatregelen somt het MER (op pagina's 492-493) een hele set maatregelen op waaronder – naast het plaatsen van infoborden - onder meer het inrichten van uitkijkpunten op landschappelijk interessante en/of cultuurhistorisch relevante locaties, het behoud van historisch relevante tracés als recreatieve verbinding, het nastreven van een hoogwaardige architectuur en beeldkwaliteit bij de inrichting, het uitvoeren van verder cultuurhistorisch en archeologisch onderzoek etc.

De milderende maatregelen voor de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie, zoals opgenomen in het definitief MER, vallen binnen de mogelijkheden en doelstellingen van het project, wat een garantie betekent tot het effectief opnemen ervan in de stedenbouwkundige aanvraag. In het MER kunnen geen milderende maatregelen worden voorgesteld die de essentie van de projecten onmogelijk maken.

De bezwaarindiener verwijst naar diverse adviezen van diverse administraties van de voorbije jaren in het kader van diverse procedures, waaronder deze van het project-MER en het GRUP. Daarbij stelt de bezwaarindiener onder meer dat er sprake is van "miskenning van de landschapswaarden". Dit blijkt volgens bezwaarindiener uit het niet voldaan zijn aan een opmerking tijdens de plenaire vergadering inzake het GRUP op 16.12.2008.

Zoals op de plenaire vergadering van 16.12.2008 gesteld, is bij voorliggend vergunningsdossier effectief een inrichtingsplan gevoegd waarop alle voorgenomen ingrepen zoals onderzocht in het MER, weergegeven worden, ook inzake landschapsbeleving en recreatief medegebruik. De effecten inzake landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie werden zoals voornoemd in het MER uitvoerig beschreven op p.411-434 en is in het goedkeuringsverslag van het MER op p.5 te lezen dat de effecten op het landschap op voldoende wijze werden beschreven.

Tenslotte verwijst de bezwaarindiener naar een masterthesis inzake de negatieve beleving van estuariene natuur door de bevolking. De beleving van een natuurtype is een subjectief gegeven. Bovendien betekent dit niet dat de voorgenomen activiteit van voorliggend stedenbouwkundig vergunningsdossier niet zou voldoen aan de wettelijke vereisten, of de milieueffecten al dan niet afdoende en op wetenschappelijk verantwoorde wijze werden onderzocht in het betreffend MER.

13. De bezwaarindiener verwijst naar de strijdigheid van voorliggend stedenbouwkundig vergunningsdossier met een niet nader gespecificeerde beleidsnota van de Vlaamse Regering inzake Onroerend erfgoed. Vermoed wordt dat het gaat om de beleidsnota 2009-2014, zoals door Minister Bourgeois ingediend op 23.10.2009. In deze nota beschrijft de Vlaamse Regering haar voornemen om in toekomstige planprocessen landschapswaarden en onroerend erfgoed uitdrukkelijker te laten meespelen bij besluitvorming in diverse planprocessen.

Vooreerst dient te worden gesteld dat een beleidsnota van de Vlaamse Regering geen enkele verordenende kracht heeft en dus niet mag spelen in het al dan niet toekennen van een stedenbouwkundige vergunning. Noch is in enige wet- of regelgeving voorzien dat dergelijke beleidsnota retroactief dient te worden toegepast op alle projecten die reeds jaren eerder werden opgestart door diezelfde Vlaamse Regering, en zodoende onmogelijk kunnen voldoen aan een beleidsvisie die op dat moment nog onbestaande was.

In de inleiding van de nota staat te lezen: "Een beleidsnota geeft de grote strategische keuzen en opties van het beleid voor de duur van de regeerperiode weer. De nota is de weergave van de visie van de functioneel bevoegde minister en vormt de basis van een debat in het Vlaams Parlement. In voorkomend geval zullen de uitvoeringsmaatregelen, daar waar nodig, ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement worden voorgelegd.".

Bovendien dient de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning in eerste instantie planologisch te worden afgewogen ten aanzien van de vigerende plannen van aanleg en/of ruimtelijke uitvoeringsplannen, en in voorkomend geval, dient te worden voldaan aan de MER-plicht.

Tenslotte dient te worden opgemerkt dat voorliggend project zijn oorsprong vindt in het Meest Wenselijk Alternatief van het geactualiseerde Sigmaplan, zoals beschreven en onderzocht in het plan-MER van het geactualiseerd Sigmaplan d.d. 2005, en de daaropvolgende beslissing van de Vlaamse Regering van 22.07.2005.

14. Volgens de bezwaarindiener maakt het niet uit of voorliggend gebied wordt ontpolderd met grote dan wel met kleine bressen. Zodoende verzoekt de bezwaarindiener te ontpolderen met meerdere kleine bressen i.p.v. middels enkele grote bressen, om zodoende extra kansen te kunnen bieden aan recreatief verkeer over de dijken (en met bruggen over de bressen).

Op pagina's 116-117 van het goedgekeurd project-MER wordt omstandig gemotiveerd waarom ontpoldering middels kleine bressen een aandeel belangrijke nadelen inhoudt ten aanzien van de gestelde doelstellingen voor het project.

Door de aanleg van meerdere gefixeerde kleine bressen (de bressen moeten gefixeerd zijn aangezien ze worden overbrugd) zullen naar alle waarschijnlijkheid vele kleine kreekjes ontstaan min of meer loodrecht op de waterloop/dijk, met een beperkte vertakkingsgraad en sinuositeit, waardoor geen optimale kreek- en schorvorming zal optreden (Van den Neucker, T. et al., 2007). Men zal m.a.w. meerdere kleine gebiedjes creëren i.p.v. 1 groot, wat zijn consequenties heeft naar de natuurontwikkeling in het gebied.

Het bereiken van een dynamisch evenwicht tussen de verschillende fysiotopen in een estuarium wordt voor een groot deel bepaald door veranderingen bij extreme events (grote stormen). Tijdens dergelijke events treden grote morfologische wijzigingen op, waardoor lokaal op grotere of kleinere schaal de schorontwikkeling wordt terug gezet (schorren komen door sedimentatie steeds hoger in het getijvenster te liggen). Nadien zal door sedimentatie opnieuw schor ontwikkelen. In ontpolderde gebieden zullen dergelijke ontwikkelingen enkel kunnen optreden indien een grote bres en/of niet versterkte of beheerde dijken aanwezig is. Bij kleine bressen en behoud en onderhoud van de huidige dijken zijn dergelijke ontwikkelingen uitgesloten.

De getij-energie die via een kleine bres in een ontpolderd gebied zal komen volstaat niet voor een diep landinwaartse kreekontwikkeling, waardoor de uitwisseling van energie, stoffen en biota niet optimaal zal verlopen.

Als mitigerende maatregel zou kunnen overwogen worden om een krekenstelsel aan te leggen bij inrichting, maar aangezien kreken evolueren naar dimensies in evenwicht met het bergingsvolume zal dit geen soelaas brengen voor het beperkt landinwaartse transport van water; te lange kreken zullen toeslibben of verzanden.

De mogelijkheid bestaat dat een aantal van de kleine gefixeerde bressen zullen toeslibben/verzanden. Dit kan leiden tot een suboptimale tijuitwisseling, waardoor kreek- en schorontwikkeling worden gehypothekeerd.

In het goedkeuringsbesluit van het MER p.4 is te lezen: "Het MER motiveert op een voldoende wijze dat een ontpoldering met kleine bressen een aantal grote nadelen heeft met betrekking tot het functioneren van het intergetijdegebied.".

De bezwaarindiender acht de redenering absurd dat bepaalde bestaande dijken in de toekomst zouden worden omgevormd naar (estuarien) natuurgebied.

Op p.68 van het goedgekeurd MER is te lezen: "De bestaande rivierdijk langs de Durme (Sigmadijk) tussen de bressen zal worden verlaagd door de asfaltverharding en de toplaag (ca 1,50m) weg te nemen, op voorwaarde dat de milieuhygiënische kwaliteit van het af te graven materiaal toereikend is. Met het afgegraven materiaal kan zo een geleidelijke overgang gecreëerd worden vanaf het huidige Durmeschor, over de dijk heen tot in het ontpolderde gebied. Deze verlaagde dijk wordt op het inrichtingsplan (§ 4.2.1.5) aangeduid als historisch dijktracé. Dit gedeelte van de bestaande dijk zal op deze wijze integraal mee deel gaan uitmaken van het estuariene natuurgebied, aangezien verwacht wordt dat deze sporadisch overtopt zal worden (bij springtij). Het tracé van de oude dijk en de loop van de

Durme blijven op deze wijze wel landschappelijk gemarkeerd, en bijkomend zal de oude dijk een luwe zone creëren aan de landzijde van het estuariene natuurgebied. De resterende segmenten van de bestaande Sigmadijk (deze die niet tussen de bressen gelegen zijn) worden behouden op Sigmaniveau en blijven toegankelijk voor dienstverkeer en recreanten. De bressen zijn hier een eindpunt voor recreanten en worden ingericht als observatiepunt. Om veiligheidsredenen is het aangewezen de bressen te verstevigen aan de zijde van het observatiepunt.".

Op p.117 van het goedgekeurd project-MER is te lezen: 'Uit de natuurboekhouding van het Sigmaplan blijkt dat de oppervlakte estuariene natuur na inrichting aswijkt van het MWeA en te klein dreigt te worden om te voldoen aan de doelstellingen geformuleerd in Adriaensens et al. (2005). Het behoud van de paden op de bestaande dijken hypothekeert de mogelijkheid om de dijken geheel of gedeeltelijk af te graven om de oppervlakte estuariene natuur te

vergroten.".

De bezwaarindiender acht de redenering absurd dat het inrichten van recreatieve verbindingen een negatief (verstorings)effect zou hebben op de aanwezige en toekomstige natuurwaarden. Op p.383 van het goedgekeurd project-MER is te lezen: "Voor sommige soortgroepen zijn nadelige effecten van geluidsbelasting bekend. Van broedvogels is bekend dat gebieden met een te hoge geluidsbelasting vermeden worden en dat het reproductiesucces in deze gebieden lager is dan in ongestoorde gebieden. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat de terrein- en dijkwerkzaamheden in de inrichtingsfase een negatief effect zullen hebben op de aanwezige (avifauna)populaties... Indien de dijken ingericht worden als wandel- en fietszone, kan er zich, ten opzichte van de aanliggende slikken en schorren, een verstoringseffect voordoen door de aanwezigheid van recreanten op de dijk. We gaan er hierbij van uit dat het recreatief gebruik van de dijken geen significant andere vormen zal aannemen dan momenteel het geval is.".

Gelet op het feit dat voorliggend project als hoofddoelstelling heeft het creëren van meer veiligheid en natuurlijkheid in het Zeescheldebekken, dient de inrichting van nieuwe recreatieve voorzieningen ook te worden afgewogen ten aanzien van de mogelijke verstoring die deze voorzieningen kunnen teweeg brengen aan de natuurwaarden. Op het inrichtingsplan is af te lezen dat het aantal en de lengte van de recreatieve paden rond het gebied geenszins zal verminderen na inrichting van het estuariene natuurgebied. Het bijkomend inrichten van een route op de huidige Durmedijk middels bruggen over de bressen, zorgt wel degelijk voor een negatief effect op de verwachte fauna en flora in het gebied.

De bezwaarindiener wenst niet dat "recreatie in de centraliteit en openheid van de Durmevallei vervangen wordt door recreatie achter dijken waarbij niets meer waarneembaar is van het

landschap.".

Op p.117 van het project MER is te lezen dat recreatief medegebruik langs de Durme ook ter hoogte van de deelgebieden Groot en Klein Broek allerminst te herleiden is tot 'wandelen en fietsen achter dijken': "In het inrichtingsplan werden een aantal maatregelen voorzien om de beleving voor recreanten te optimaliseren en ten dele de bestaande paden op de huidige dijk te compenseren. Rondom de ontpolderde gebieden worden nieuwe Sigmadijken aangelegd, waarop fiets- en wandelpaden worden voorzien. Hierdoor zijn fietsen en wandelen langs een landschap waar rivier en schorgebieden afwisselen mogelijk, zoals dat momenteel op vele Scheldedijken het geval is. Bovendien zal de andere zijde van de ontpoldering van op de rechterdurmeoever te beleven zijn. Om redenen van veiligheid voor de recreanten werd verder een duidelijke fysieke asbakening van de toegankelijkheid voorzien. Een aantal delen van de huidige dijken die grenzen aan de nieuw geplande Sigmadijk worden ingepast in de recreatieve ontsluiting van de gebieden. Zo worden t.h.v. de oude spoorwegwegbedding (Sombeke), Koolputten (Elversele), N41 en herberg Ons Streven delen van de huidige dijken behouden en ingericht met een wandelpad dat eindigt op een observatiepunt t.h.v. de bres. De desbetreffende zijde van de bres wordt verstevigd. Van de overige dijken wordt de toplaag (inclusief pad) verwijderd zodat deze zones mee onderdeel gaan vormen van het estuariene natuurgebied, en tevens zullen bijdragen tot een aantrekkelijker landschapsbeeld.".

Op het inrichtingsplan is duidelijk af te lezen dat de recreant zal kunnen genieten van een breed palet aan recreatieve voorzieningen, bestaande uit wandelpaden en fietspaden én op de kruin van de dijken, én aan de voet van de dijken, én op sommige plaatsen zelfs in de ontpolderde gebieden, dit verder aangevuld met onder meer diverse uitkijk- en rustpunten op de dijken alsook een bezoekerscentrum langsheen de N41 gewestweg.

Volgens de bezwaarindiener is het niet aanvaardbaar dat het functioneel fietsverkeer tussen Sombeke/Elversele en Hamme zal worden omgelegd door het ontoegankelijk worden van een deel van de bestaande Durmedijk.

In het goedgekeurd project-MER pagina's 472-473 is te lezen: "De inrichting van de ontpolderingen en het overstromingsgebied zal voornamelijk een impact hebben op de wegen binnen de projectgebieden. In de projectgebieden van Klein en Groot Broek zullen voornamelijk bestemmingswegen en recreatieve paden verdwijnen. De bestemmingswegen worden gebruikt door landbouwers om tot aan hun velden te geraken. Gezien deze functie in de nieuwe situatie komt te vervallen wordt dit effect echter als neutraal beoordeeld. De recreatieve wegen worden vervangen door nieuwe wandel- en fietspaden op en langs de nieuw aan te leggen dijken. De wandelpaden in het gebied worden

beperkt tot één vlonderpad voor avontuurlijk wandelen. De effecten op recreatie werden reeds besproken in § 7.6.4.3.2. De fietspaden langs de Durme worden echter eveneens gebruikt door functioneel (woon-werk) verkeer. Dit verkeer zal in de toekomstige situatie ook gebruik moeten maken van de nieuwe paden.

Voor Groot Broek betekent dit vanaf de 'Oude Spoorwegbedding' een route van 2,2 km tot aan de Mirabrug. In de huidige situatie (langs de Durmedijk) is deze route 1,5 km lang. Het effect wordt daarom beperkt negatief beoordeeld. Voor Klein Broek bedraagt de lengte van de huidige route tussen Ons Streven en de Mirabrug ca. 1,9 km. In de nieuwe situatie zal dit 2,3 km bedragen, zodat ook hier het negatief effect slechts beperkt zal zijn. Verder worden t.h.v. beide gebieden parkings aangelegd t.b.v. de recreatie. Dit wordt positief gewaardeerd.

Het grootste positieve effect is te verwachten van de parking aan Ons Streven, gezien deze parking eveneens gebruikt kan worden door de voetbalclub. Momenteel wordt hier tijdens wedstrijden nogal wat wildgeparkeerd. In het inrichtingsplan wordt ook de potentie voorzien om een brug over de Durme aan te leggen t.h.v. de 'Oude Spoorwegbedding'. Dit zou de route naar Hamme sterk kunnen verkorten. Mogelijk ontstaat hier wel een impact m.b.t. verkeersveiligheid gezien dit een smalle straat is waar fiets- en autoverkeer met elkaar gemengd wordt. Momenteel behoort deze straat echter ook reeds tot het bovenlokaal functioneel fietroutenetwerk.".

- 15. Het eigendomsstatuut is geen stedenbouwkundige materie. Het bezwaar betreft aldus een burgerrechtelijke kwestie en is stedenbouwkundig niet relevant. Uiteraard moet bij de uitvoering van de werken zelf een burgerrechtelijke oplossing voorhanden zijn.
- 16. Het bezwaar verwijst naar het stedenbouwkundig voorschrift "De in artikel 1.1 tot 1.3 genoemde werken, handelingen en wijzigingen kunnen slechts toegelaten worden voor zover ze verenigbaar zijn met de waterbeheerfunctie van het gebied en het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien niet doen afnemen." en stelt dat een ontpoldering hier niet aan voldoet. Hierdoor zijn ook volgens de bezwaarindiener de werken geen werken die beantwoorden aan de doelen van artikel 1.4 van de stedenbouwkundige voorschriften: het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien; het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie; het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden. Hierop kan gerepliceerd worden dat de terzake bevoegde en deskundige adviesverlenende instanties gunstig advies hebben verleend. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid heeft op 30 juni 2010 een gunstig advies verleend, stellende in haar besluit "Gezien de ontpoldering van het Groot Broek meer ruimte voor water creëert, samen met de andere projecten van het geactualiseerd Sigmaplan instaat voor een verhoogde beveiliging van bebouwde gebieden tegen overstromingen en de ontwikkeling van een natuurlijker krekensysteem met zich meebrengt, heeft het project globaal genomen een onmiskenbaar positief effect op het watersysteem.".
- 17. Volgens de bezwaarindiener is de aanvraag niet verzoenbaar met de goede ruimtelijke ordening gezien de aanvraag tabula rasa maakt met de bestaande erfgoedwaarden.

Bij de weerlegging van bezwaar 3. wordt uitvoerig omschreven hoe de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening dient te geschieden.

Hieruit mag worden afgeleid dat het al dan niet voldaan zijn aan de goede ruimtelijke ordening geenszins uitsluitend volgt uit het al dan niet behouden van bestaande erfgoedwaarden, waarbij tevens is voorzien dat gewenste beleidsmatige ontwikkelingen (zoals het Sigmaplan, cfr BVR 22.07.2005) in rekening kunnen worden gebracht.

- 18. Het project-MER van de betreffende aanvraag werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de terzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Op p.3 van het goedkeuringsverslag van het project-MER staat dat op basis van een verkenning van de ecologische potenties bij de landschappelijke herinrichting van de Durmevallei de meest geschikte locaties voor ontpolderingen en GGG's reeds in het voorafgaande studietraject in het kader van de actualisatie van het Sigmaplan en het formuleren van instandhoudingsdoelstellingen voor het Schelde-estuarium zijn onderzocht en wordt hiervoor verwezen naar §2.6 van het MER. Verder wordt nog gesteld dat de geschikte locaties bij besluit van de Vlaamse Regering middels vaststelling van het Meest Wenselijk Alternatief zijn vastgelegd (Besluit van de Vlaamse regering 22 juli 2005) en dat er aldus geen bijkomende te onderscheiden grootschalige locatiealternatieven zijn. Bij de opmaak van het MER werd wel rekening gehouden met uitvoeringsalternatieven en kleinschalige locatiealternatieven. Deze hebben betrekking op de inrichtingsaspecten van de ontpolderingen en GGG.
- 19. De werken kunnen uiteraard pas starten wanneer er een stedenbouwkundige vergunning is bekomen. Het feit dat er voor de uitvoering van deze werken onteigeningen en kredieten nodig zijn, is een kwestie die tot de burgerrechtelijke sfeer behoort en die stedenbouwkundig niet relevant is. De opeenvolging van werken is een kwestie die de eigenlijke uitvoering van de werken betreft. Aan onderhavige stedenbouwkundige vergunning worden voorwaarden gekoppeld met betrekking tot de uitvoering van de werken.
- 20. Het GRUP legt bestemmingen vast waarin natuurontwikkeling en de aanleg van dijken en overstromingsgebieden mogelijk zijn. Waterwegen en Zeekanaal NV en het Agentschap voor Natuur en Bos zijn verantwoordelijk voor de verdere uitvoering van het Sigmaplan, in het bijzonder voor de waterbeheersingswerken en de aankoop en het beheer van natuurgebieden. De omschrijving van Groot Broek als prioritair project 2010 heeft geen invloed op het GRUP en maakt het GRUP niet onwettig.
- 21. De stedenbouwkundige vergunningsaanvraag dient getoetst aan het kader van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Gebieden van het geactualiseerde SIGMA-plan 'Durmevallei', zoals definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 26 maart 2010. Dit GRUP is volledig in overeenstemming met de bindende en richtinggevende bepalingen van het RSV.

De ruimtelijke structuurplannen vormen evenwel geen beoordelingsgrond voor vergunningsaanvragen.

Uit het voorgaande kan worden geconcludeerd dat alle bezwaren ongegrond zijn.

Ten aanzien van de bezwaren ingediend in de gemeente Waasmunster (de nummers verwijzen naar de eerder vermelde deelaspecten) wordt als volgt geconcludeerd.

1. Het openbaar onderzoek liep van 16 juni 2010 tot en met 12 augustus 2010. De aanplakking is door het college op de gebruikelijke plaats van aanplakking aan het gemeentehuis en aan de gemeentelijke borden correct uitgevoerd. De gele affiches werden op het grondgebied van Waasmunster aangeplakt op de plaatsen waar de aanvraag paalt aan de openbare weg. Indien de

aanvraag betrekking heeft op lijninfrastructuren, dan dienen de eigenaars van de aanpalende percelen niet in kennis te worden gesteld (art 7 BVR 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen). De bekendmaking van het openbaar onderzoek door de aanvrager werd gepubliceerd in 3 kranten. De aanplakking gebeurde ter hoogte van de spoorwegdijk en ter hoogte van de site 'Koolputten'.

- 2. Het College van burgemeester en schepenen van Waasmunster vond het in het kader van het verlenen van correcte informatie naar haar inwoners toe wenselijk om ter aanvulling van een gepubliceerd artikel van Waterwegen en Zeekanaal NV en het Agentschap voor Natuur en Bos de bevolking te informeren betreffende de milderende maatregelen die werden voorgesteld ter compensatie van de harde ontpoldering. Dergelijke informatie kan geen aanleiding geven tot een foutieve beïnvloeding van het openbaar onderzoek.
- 3. De aanvraag is in overeenstemming met de geldende bestemmingsvoorschriften zoals vastgesteld in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Durmevallei" (BVR 26/3/2010) zodat de aanvraag de legaliteitstoets doorstaat. Indien de aanvraag gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan dat voorschriften bevat die de aandachtspunten, vermeld in art. 4.3.1. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening behandelen en regelen, worden deze voorschriften geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven. Conform dit artikel dient de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening als volgt te geschieden:
- "\$2. De overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening wordt beoordeeld met inachtneming van volgende beginselen:
- 1° het aangevraagde wordt, voor zover noodzakelijk of relevant, beoordeeld aan de hand van aandachtspunten en criteria die betrekking hebben op de functionele inpasbaarheid, de mobiliteitsimpact, de schaal, het ruimtegebruik en de bouwdichtheid, visueel-vormelijke elementen, cultuurhistorische aspecten en het bodemreliëf, en op hinderaspecten, gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid in het algemeen, in het bijzonder met inachtneming van de doelstellingen van artikel 1.1.4;
- 2° het vergunningverlenende bestuursorgaan houdt bij de beoordeling van het aangevraagde rekening met de in de omgeving bestaande toestand, doch het kan ook beleidsmatig gewenste ontwikkelingen met betrekking tot de aandachtspunten, vermeld in 1°, in rekening brengen;
- 3° indien het aangevraagde gelegen is in een gebied dat geordend wordt door een ruimtelijk uitvoeringsplan, een gemeentelijk plan van aanleg of een verkavelingsvergunning waarvan niet op geldige wijze afgeweken wordt, en in zoverre dat plan of die vergunning voorschriften bevat die de aandachtspunten, vermeld in 1°, behandelen en regelen, worden deze voorschriften geacht de criteria van een goede ruimtelijke ordening weer te geven.".

In het betreffend GRUP worden de aandachtspunten, vermeld onder 1°, omstandig omschreven in de bestemmings- en inrichtingsvoorschriften.

De geschikte locaties voor deze ontpolderingen zijn bij besluit van de Vlaamse regering dd. 22/7/2005 voor het Meest Wenselijke Alternatief vastgelegd. De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar kan zich vinden in de optie die door de hogere overheid werd genomen om het Groot en Klein Broek te ontpolderen.

Het project-MER werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de terzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie.

Het staat de aanvrager vrij om te bepalen hoeveel aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning hij indient. Het enige bezwaar dat de overheid zou kunnen hebben tegen het opsplitsen van een groot project zou kunnen zijn dat de aanvrager op die manier de MER-plicht probeert te ontlopen. Dit is hier helemaal niet het geval. Het opsplitsen in afzonderlijke stedenbouwkundige aanvragen voor Klein Broek, Groot Broek en De Bunt heeft immers geen invloed op de MER-plicht van elk van deze dossiers. Aan deze MER-plicht werd voldaan door het voormeld project-MER, zoals goedgekeurd op 31 maart 2010.

Bezwaren in verband met het openbaar onderzoek gevoerd bij het ontwerp van het betreffende GRUP kunnen niet weerhouden worden. Het GRUP werd definitief vastgesteld bij Besluit van de Vlaamse Regering op 26 maart 2010.

- 4. De beoordeling over de volledigheid en inhoud van het project-MER behoort tot de bevoegdheid van de dienst MER. Het project-MER van de betreffende aanvraag werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de terzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie.
- 5. Voorliggende aanvraag werd ontvankelijk en volledig verklaard op 3 juni 2010. Zoals reeds hiervoor vermeld behoort de beoordeling over de volledigheid en inhoud van het project-MER tot de bevoegdheid van de dienst MER. Het project-MER van de betreffende aanvraag werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de terzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-,

Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Bovendien stelde de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie in haar advies van 8 juli 2010 dat zij vanuit bodemkundig standpunt geen bezwaren heeft tegen de geplande werken.

- 6. Zowel de voorgestelde breedte van de bressen als de omlegging van wandel- en fietsverkeer zijn op stedenbouwkundig vlak in overeenstemming met de bepalingen en voorschriften uit het ruimtelijk uitvoeringsplan. Weerom wordt hier de juistheid van het project-MER in vraag gesteld en dient er aldus opnieuw te worden gesteld dat het project-MER op 31 maart 2010 werd goedgekeurd door de terzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie.
- 7. De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid heeft de aanvraag getoetst aan ondermeer het Decreet Integraal Waterbeleid en heeft op 30 juni 2010 een gunstig advies verleend. Tevens heeft de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie in haar advies van ... gesteld dat zij vanuit bodemkundig standpunt geen bezwaren heeft tegen de geplande werken. Het project-MER werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de voornoemde Dienst MER.
- 8. Dit bezwaar is niet stedenbouwkundig van aard. Het Agentschap voor Natuur en Bos verleende op 14 oktober 2010 een gunstig advies op voorwaarde dat de boscompensatie wordt uitgevoerd. De aanvraag is volgens dit agentschap niet strijdig met direct werkende normen binnen het beleidsveld natuur. Tevens blijkt uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dat de voorgestelde werken niet onwenselijk zijn in het licht van haar doelstellingen of zorgplichten. Het Agentschap voor Natuur en Bos stelt immers dat de voorgestelde werken een positieve invloed hebben op de staat van instandhouding van diverse habitattypes en soorten en dat de leefbaarheid en de staat van instandhouding voor heel wat habitats en soorten op relatief korte termijn na realisatie van het project aanzienlijk zal verbeteren. Bovendien wordt in het MER gesteld dat het project, mits het naleven van de milderende maatregelen, voor het milieu haalbaar is.
- 9. Dit bezwaar is niet stedenbouwkundig van aard. Het Agentschap voor Natuur en Bos verleende op 14 oktober 2010 een gunstig advies op voorwaarde dat de boscompensatie wordt uitgevoerd. De aanvraag is volgens dit agentschap niet strijdig met direct werkende normen binnen het beleidsveld natuur. Tevens blijkt uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dat de voorgestelde werken niet onwenselijk zijn in het licht van haar doelstellingen of zorgplichten. Het Agentschap voor Natuur en Bos stelt immers dat de voorgestelde werken een positieve invloed hebben op de staat van instandhouding van diverse habitattypes en soorten en dat de leefbaarheid en de staat van instandhouding voor heel wat habitats en soorten op relatief korte termijn na realisatie van het project aanzienlijk zal verbeteren. Bovendien wordt in het MER gesteld dat het project, mits het naleven van de milderende maatregelen, voor het milieu haalbaar is.

10. Dit bezwaar is niet stedenbouwkundig van aard. Uit de adviezen blijkt dat het aangevraagde niet strijdig is met direct werkende normen binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening of dat het aangevraagde onwenselijk is in het licht van doelstellingen of zorgplichten die gehanteerd worden binnen andere beleidsvelden dan de ruimtelijke ordening (art. 4.3.3.-4.3.4. VCRO)

11. Dit bezwaar is niet stedenbouwkundig van aard. Het Agentschap voor Natuur en Bos verleende op 14 oktober 2010 een gunstig advies op voorwaarde dat de boscompensatie wordt uitgevoerd. De aanvraag is volgens dit agentschap niet strijdig met direct werkende normen binnen het beleidsveld natuur. Tevens blijkt uit het advies van het Agentschap voor Natuur en Bos dat de voorgestelde werken niet onwenselijk zijn in het licht van haar doelstellingen of zorgplichten. Het Agentschap voor Natuur en Bos stelt immers dat de voorgestelde werken een positieve invloed hebben op de staat van instandhouding van diverse habitattypes en soorten en dat de leefbaarheid en de staat van instandhouding voor heel wat habitats en soorten op relatief korte termijn na realisatie van het project aanzienlijk zal verbeteren. Bovendien wordt in het MER gesteld dat het project, mits het naleven van de milderende maatregelen, voor het milieu haalbaar is.

12. De bezwaarindiener voert aan dat er een grondiger studie moet gebeuren naar de erfgoedwaarden aangezien de zone in de landschapsatlas werd aangeduid als erfgoedlandschap. Dit werd ook zo gesteld op de richtlijnenvergadering van het project-MER. De bezwaarindiener geeft een selectieve en fragmentarische lezing van de milderende maatregelen en heeft het aldus over het plaatsen van infoborden.

In het MER worden de effecten op de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie uitvoerig beschreven (pagina's 411 – 434). Het goedkeuringsverslag van het MER d.d. 31.03.2010 stelt op p.5: "De effecten op Landschap, Bouwkundig Erfgoed en Archeologie worden correct beschreven. In september 2009 werd het paleolandschappelijk, archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek i.k.v. het geactualiseerde Sigmaplan voor de zones Groot en Klein Broek en De Bunt afgerond. Het cultuur- en landschapshistorisch onderzoek uit deze studie geeft een meer gedetailleerd beeld van de specifieke cultuurlandschappelijke evolutie van de studiegebieden. In het MER worden de voornaamste conclusies uit dit onderzoek meegegeven.".

Inzake milderende maatregelen somt het MER (op pagina's 492-493) een hele set maatregelen op waaronder – naast het plaatsen van infoborden - onder meer het inrichten van uitkijkpunten op landschappelijk interessante en/of cultuurhistorisch relevante locaties, het behoud van historisch relevante tracés als recreatieve verbinding, het nastreven van een hoogwaardige architectuur en beeldkwaliteit bij de inrichting, het uitvoeren van verder cultuurhistorisch en archeologisch onderzoek etc.

De milderende maatregelen voor de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie, zoals opgenomen in het definitief MER, vallen binnen de mogelijkheden en doelstellingen van het project, wat een garantie betekent tot het effectief opnemen ervan in de stedenbouwkundige aanvraag. In het MER kunnen geen milderende maatregelen worden voorgesteld die de essentie van de projecten onmogelijk maken.

De bezwaarindiener verwijst naar diverse adviezen van diverse administraties van de voorbije jaren in kader van diverse procedures, waaronder deze van het project-MER en het GRUP. Daarbij stelt de bezwaarindiener onder meer dat er sprake is van "miskenning van de landschapswaarden". Dit blijkt volgens bezwaarindiener uit het niet voldaan zijn aan een opmerking tijdens de plenaire vergadering inzake het GRUP op 16.12.2008.

Zoals op de plenaire vergadering van 16.12.2008 gesteld, is bij voorliggend vergunningsdossier effectief een inrichtingsplan gevoegd waarop alle voorgenomen ingrepen zoals onderzocht in het MER, weergegeven worden, ook inzake landschapsbeleving en recreatief medegebruik. De effecten inzake landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie werden zoals voornoemd in het MER uitvoerig beschreven op p.411-434 en is in het goedkeuringsverslag van het MER op p.5 te lezen dat de effecten op het landschap op voldoende wijze werden beschreven.

Tenslotte verwijst de bezwaarindiener naar een masterthesis inzake de negatieve beleving van estuariene natuur door de bevolking. De beleving van een natuurtype is een subjectief gegeven.

Bovendien betekent dit niet dat de voorgenomen activiteit van voorliggend stedenbouwkundig vergunningsdossier niet zou voldoen aan de wettelijke vereisten, of de milieueffecten al dan niet afdoende en op wetenschappelijk verantwoorde wijze werden onderzocht in het betreffend MER.

13. De bezwaarindiener verwijst naar de strijdigheid van voorliggend stedenbouwkundig vergunningsdossier met een niet nader gespecificeerde beleidsnota van de Vlaamse Regering inzake Onroerend erfgoed. Vermoed wordt dat het gaat om de beleidsnota 2009-2014, zoals door Minister Bourgeois ingediend op 23.10.2009. In deze nota beschrijft de Vlaamse Regering haar voornemen om in toekomstige planprocessen landschapswaarden en onroerend erfgoed uitdrukkelijker te laten meespelen bij besluitvorming in diverse planprocessen.

Vooreerst dient te worden gesteld dat een beleidsnota van de Vlaamse Regering geen enkele verordenende kracht heeft en dus niet mag spelen in het al dan niet toekennen van een stedenbouwkundige vergunning. Noch is in enige wet- of regelgeving voorzien dat dergelijke beleidsnota retroactief dient te worden toegepast op alle projecten die reeds jaren eerder werden opgestart door diezelfde Vlaamse Regering, en zodoende onmogelijk kunnen voldoen aan een beleidsvisie die op dat moment nog onbestaande was.

In de inleiding van de nota staat te lezen: "Een beleidsnota geeft de grote strategische keuzen en opties van het beleid voor de duur van de regeerperiode weer. De nota is de weergave van de visie van de functioneel bevoegde minister en vormt de basis van een debat in het Vlaams Parlement. In voorkomend geval zullen de uitvoeringsmaatregelen, daar waar nodig, ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement worden voorgelegd.".

Bovendien dient de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning in eerste instantie planologisch te worden afgewogen ten aanzien van de vigerende plannen van aanleg en/of ruimtelijke uitvoeringsplannen, en in voorkomend geval, dient te worden voldaan aan de MER-plicht.

Tenslotte dient te worden opgemerkt dat voorliggend project zijn oorsprong vindt in het Meest Wenselijk Alternatief van het geactualiseerde Sigmaplan, zoals beschreven en onderzocht in het plan-MER van het geactualiseerd Sigmaplan d.d. 2005, en de daaropvolgende beslissing van de Vlaamse Regering van 22.07.2005.

14. Volgens de bezwaarindiener maakt het niet uit of voorliggend gebied wordt ontpolderd met grote dan wel met kleine bressen. Zodoende verzoekt de bezwaarindiener te ontpolderen met meerdere kleine bressen i.p.v. middels enkele grote bressen, om zodoende extra kansen te kunnen bieden aan recreatief verkeer over de dijken (en met bruggen over de bressen).

Op pagina's 116-117 van het goedgekeurd project-MER wordt omstandig gemotiveerd waarom ontpoldering middels kleine bressen een aandeel belangrijke nadelen inhoudt ten aanzien van de gestelde doelstellingen voor het project.

Door de aanleg van meerdere gefixeerde kleine bressen (de bressen moeten gefixeerd zijn aangezien ze worden overbrugd) zullen naar alle waarschijnlijkheid vele kleine kreekjes ontstaan min of meer loodrecht op de waterloop/dijk, met een beperkte vertakkingsgraad en sinuositeit, waardoor geen optimale kreek- en schorvorming zal optreden (Van den Neucker, T. et al., 2007). Men zal m.a.w. meerdere kleine gebiedjes creëren i.p.v. 1 groot, wat zijn consequenties heeft naar de natuurontwikkeling in het gebied.

Het bereiken van een dynamisch evenwicht tussen de verschillende fysiotopen in een estuarium wordt voor een groot deel bepaald door veranderingen bij extreme events (grote stormen). Tijdens dergelijke events treden grote morfologische wijzigingen op, waardoor lokaal op grotere of kleinere schaal de schorontwikkeling wordt terug gezet (schorren komen door sedimentatie steeds hoger in het getijvenster te liggen). Nadien zal door sedimentatie opnieuw schor ontwikkelen. In ontpolderde gebieden zullen dergelijke ontwikkelingen enkel kunnen optreden indien een grote bres en/of niet versterkte of beheerde dijken aanwezig is. Bij kleine bressen en behoud en onderhoud van de huidige dijken zijn dergelijke ontwikkelingen uitgesloten.

SV/127/3030/341 -CDD-

26

De getij-energie die via een kleine bres in een ontpolderd gebied zal komen volstaat niet voor een diep landinwaartse kreekontwikkeling, waardoor de uitwisseling van energie, stoffen en biota niet optimaal zal verlopen.

Als mitigerende maatregel zou kunnen overwogen worden om een krekenstelsel aan te leggen bij inrichting, maar aangezien kreken evolueren naar dimensies in evenwicht met het bergingsvolume zal dit geen soelaas brengen voor het beperkt landinwaartse transport van water; te lange kreken zullen toeslibben of verzanden.

De mogelijkheid bestaat dat een aantal van de kleine gefixeerde bressen zullen toeslibben/verzanden. Dit kan leiden tot een suboptimale tijuitwisseling, waardoor kreek- en schorontwikkeling worden gehypothekeerd.

In het goedkeuringsbesluit van het MER p.4 is te lezen: "Het MER motiveert op een voldoende wijze dat een ontpoldering met kleine bressen een aantal grote nadelen heeft met betrekking tot het functioneren van het intergetijdegebied.".

De bezwaarindiender acht de redenering absurd dat bepaalde bestaande dijken in de toekomst zouden worden omgevormd naar (estuarien) natuurgebied.

Op p.68 van het goedgekeurd MER is te lezen dat: "De bestaande rivierdijk langs de Durme (Sigmadijk) tussen de bressen zal worden verlaagd door de asfaltverharding en de toplaag (ca 1,50m) weg te nemen, op voorwaarde dat de milieuhygiënische kwaliteit van het af te graven materiaal toereikend is. Met het afgegraven materiaal kan zo een geleidelijke overgang gecreëerd worden vanaf het huidige Durmeschor, over de dijk heen tot in het ontpolderde gebied. Deze verlaagde dijk wordt op het inrichtingsplan (§ 4.2.1.5) aangeduid als historisch dijktracé. Dit gedeelte van de bestaande dijk zal op deze wijze integraal mee deel gaan uitmaken van het estuariene natuurgebied, aangezien verwacht wordt dat deze sporadisch overtopt zal worden (bij springtij). Het tracé van de oude dijk en de loop van de Durme blijven op deze wijze wel landschappelijk gemarkeerd, en bijkomend zal de oude dijk een luwe zone creëren aan de landzijde van het estuariene natuurgebied. De resterende segmenten van de bestaande Sigmadijk (deze die niet tussen de bressen gelegen zijn) worden behouden op Sigmaniveau en blijven toegankelijk voor dienstverkeer en recreanten. De bressen zijn hier een eindpunt voor recreanten en worden ingericht als observatiepunt. Om veiligheidsredenen is het aangewezen de bressen te verstevigen aan de zijde van het observatiepunt.".

Op p.117 van het goedgekeurd project-MER is te lezen dat: "Uit de natuurboekhouding van het Sigmaplan blijkt dat de oppervlakte estuariene natuur na inrichting afwijkt van het MWeA en te klein dreigt te worden om te voldoen aan de doelstellingen geformuleerd in Adriaensens et al. (2005). Het behoud van de paden op de bestaande dijken hypothekeert de mogelijkheid om de dijken geheel of gedeeltelijk af te graven om de oppervlakte estuariene natuur te vergroten.".

De bezwaarindiender acht de redenering absurd dat het inrichten van recreatieve verbindingen een negatief (verstorings)effect zou hebben op de aanwezige en toekomstige natuurwaarden. Op p.383 van het goedgekeurd project-MER is te lezen: "Voor sommige soortgroepen zijn nadelige effecten van geluidsbelasting bekend. Van broedvogels is bekend dat gebieden met een te hoge geluidsbelasting vermeden worden en dat het reproductiesucces in deze gebieden lager is dan in ongestoorde gebieden. Het ligt in de lijn der verwachtingen dat de terrein- en dijkwerkzaamheden in de inrichtingsfase een negatief effect zullen hebben op de aanwezige (avifauna)populaties... Indien de dijken ingericht worden als wandel- en fietszone, kan er zich, ten opzichte van de aanliggende slikken en schorren, een verstoringseffect voordoen door de aanwezigheid van recreanten op de dijk. We gaan er hierbij van uit dat het recreatief gebruik van de dijken geen significant andere vormen zal aannemen dan momenteel het geval is."

Gelet op het feit dat voorliggend project als hoofddoelstelling heeft het creëren van meer veiligheid en natuurlijkheid in het Zeescheldebekken, dient de inrichting van nieuwe recreatieve voorzieningen ook te worden afgewogen ten aanzien van de mogelijke verstoring die deze voorzieningen kunnen teweeg brengen aan de natuurwaarden. Op het inrichtingsplan is af te lezen dat het aantal en de lengte van de recreatieve paden rond het gebied geenszins zal verminderen na inrichting van het estuariene natuurgebied. Het bijkomend inrichten van een route op de huidige Durmedijk middels bruggen over de bressen, zorgt wel degelijk voor een negatief effect op de verwachte fauna en flora in het gebied.

De bezwaarindiener wenst niet dat "recreatie in de centraliteit en openheid van de Durmevallei vervangen wordt door recreatie achter dijken waarbij niets meer waarneembaar is van het

landschap.".

Op p.117 van het project MER is te lezen dat recreatief medegebruik langs de Durme ook ter hoogte van de deelgebieden Groot en Klein Broek allerminst te herleiden is tot 'wandelen en fietsen achter dijken': "In het inrichtingsplan werden een aantal maatregelen voorzien om de beleving voor recreanten te optimaliseren en ten dele de bestaande paden op de huidige dijk te compenseren. Rondom de ontpolderde gebieden worden nieuwe Sigmadijken aangelegd, waarop fiets- en wandelpaden worden voorzien. Hierdoor zijn fietsen en wandelen langs een landschap waar rivier en schorgebieden afwisselen mogelijk, zoals dat momenteel op vele Scheldedijken het geval is. Bovendien zal de andere zijde van de ontpoldering van op de rechterdurmeoever te beleven zijn. Om redenen van veiligheid voor de recreanten werd verder een duidelijke fysieke afbakening van de toegankelijkheid voorzien. Een aantal delen van de huidige dijken die grenzen aan de nieuw geplande Sigmadijk worden ingepast in de recreatieve ontsluiting van de gebieden. Zo worden t.h.v. de oude spoorwegwegbedding (Sombeke), Koolputten (Elversele), N41 en herberg Ons Streven delen van de huidige dijken behouden en ingericht met een wandelpad dat eindigt op een observatiepunt t.h.v. de bres. De desbetreffende zijde van de bres wordt verstevigd. Van de overige dijken wordt de toplaag (inclusief pad) verwijderd zodat deze zones mee onderdeel gaan vormen van het estuariene natuurgebied, en tevens zullen bijdragen tot een aantrekkelijker landschapsbeeld."

Op het inrichtingsplan is duidelijk af te lezen dat de recreant zal kunnen genieten van een breed palet aan recreatieve voorzieningen, bestaande uit wandelpaden en fietspaden én op de kruin van de dijken, én aan de voet van de dijken, én op sommige plaatsen zelfs in de ontpolderde gebieden, dit

verder aangevuld met onder meer diverse uitkijk- en rustpunten op de dijken alsook een bezoekerscentrum langsheen de N41 gewestweg.

Volgens de bezwaarindiener is het niet aanvaardbaar dat het functioneel fietsverkeer tussen Sombeke/Elversele en Hamme zal worden omgelegd door het ontoegankelijk worden van een deel

van de bestaande Durmedijk.

In het goedgekeurd project-MER pagina's 472-473 is te lezen: "De inrichting van de ontpolderingen en het overstromingsgebied zal voornamelijk een impact hebben op de wegen binnen de projectgebieden. In de projectgebieden van Klein en Groot Broek zullen voornamelijk bestemmingswegen en recreatieve paden verdwijnen. De bestemmingswegen worden gebruikt door landbouwers om tot aan hun velden te geraken. Gezien deze functie in de nieuwe situatie komt te vervallen wordt dit effect echter als neutraal beoordeeld. De recreatieve wegen worden vervangen door nieuwe wandel- en fietspaden op en langs de nieuw aan te leggen dijken. De wandelpaden in het gebied worden beperkt tot één vlonderpad voor avontuurlijk wandelen. De effecten op recreatie werden reeds besproken in § 7.6.4.3.2. De sietspaden langs de Durme worden echter eveneens gebruikt door functioneel (woon-werk) verkeer. Dit verkeer zal in de toekomstige situatie ook gebruik moeten maken van de nieuwe paden.

Voor Groot Broek betekent dit vanaf de 'Oude Spoorwegbedding' een route van 2,2 km tot aan de Mirabrug. In de huidige situatie (langs de Durmedijk) is deze route 1,5 km lang. Het effect wordt daarom beperkt negatief beoordeeld. Voor Klein Broek bedraagt de lengte van de huidige route tussen Ons Streven en de Mirabrug ca. 1,9 km. In de nieuwe situatie zal dit 2,3 km bedragen, zodat ook hier het negatief effect slechts beperkt zal zijn. Verder worden t.h.v. beide gebieden parkings aangelegd t.b.v. de recreatie. Dit wordt positief gewaardeerd.

Het grootste positieve effect is te verwachten van de parking aan Ons Streven, gezien deze parking eveneens gebruikt kan worden door de voetbalclub. Momenteel wordt hier tijdens wedstrijden nogal wat wildgeparkeerd. In het inrichtingsplan wordt ook de potentie voorzien om een brug over de Durme aan te leggen t.h.v. de 'Oude Spoorwegbedding'. Dit zou de route naar Hamme sterk kunnen verkorten. Mogelijk ontstaat hier wel een impact m.b.t. verkeersveiligheid gezien dit een smalle straat is waar siets- en autoverkeer met elkaar gemengd wordt. Momenteel behoort deze straat echter ook reeds tot het bovenlokaal functioneel sietroutenetwerk.".

15. Het indienen van een stedenbouwkundige aanvraag staat los van de hoedanigheid van de aanvrager (eigenaar of niet). Het bezwaar betreft aldus een burgerrechtelijke kwestie en is

stedenbouwkundig niet relevant. Uiteraard moet bij de uitvoering van de werken zelf een burgerrechtelijke oplossing voorhanden zijn.

16. Volgens de bezwaarindiener is de aanvraag niet verzoenbaar met de goede ruimtelijke ordening gezien de aanvraag tabula rasa maakt met de bestaande erfgoedwaarden.

Bij de weerlegging van bezwaar 3. wordt uitvoerig omschreven hoe de toetsing aan de goede ruimtelijke ordening dient te geschieden.

Hieruit mag worden afgeleid dat het al dan niet voldaan zijn aan de goede ruimtelijke ordening geenszins uitsluitend volgt uit het al dan niet behouden van bestaande erfgoedwaarden, waarbij tevens is voorzien dat gewenste beleidsmatige ontwikkelingen (zoals het Sigmaplan, cfr BVR 22.07.2005) in rekening kunnen worden gebracht.

- 17. Het project-MER van de betreffende aanvraag werd op 31 maart 2010 goedgekeurd door de terzake bevoegde instantie, de Dienst MER van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie. Op p.3 van het goedkeuringsverslag van het project-MER staat dat op basis van een verkenning van de ecologische potenties bij de landschappelijke herinrichting van de Durmevallei de meest geschikte locaties voor ontpolderingen en GGG's reeds in het voorafgaande studietraject in het kader van de actualisatie van het Sigmaplan en het formuleren van instandhoudingsdoelstellingen voor het Schelde-estuarium zijn onderzocht en wordt hiervoor verwezen naar §2.6 van het MER. Verder wordt nog gesteld dat de geschikte locaties bij besluit van de Vlaamse Regering middels vaststelling van het Meest Wenselijk Alternatief zijn vastgelegd (Besluit van de Vlaamse regering 22 juli 2005) en dat er aldus geen bijkomende te onderscheiden grootschalige locatiealternatieven zijn. Bij de opmaak van het MER werd wel rekening gehouden met uitvoeringsalternatieven en kleinschalige locatiealternatieven. Deze hebben betrekking op de inrichtingsaspecten van de ontpolderingen en GGG.
- 18. De werken kunnen uiteraard pas starten wanneer er een stedenbouwkundige vergunning is bekomen. Het feit dat er voor de uitvoering van deze werken onteigeningen en kredieten nodig zijn, is een kwestie die tot de burgerrechtelijke sfeer behoort en die stedenbouwkundig niet relevant is. De opeenvolging van werken is een kwestie die de eigenlijke uitvoering van de werken betreft. Aan onderhavige stedenbouwkundige vergunning worden voorwaarden gekoppeld met betrekking tot de uitvoering van de werken.
- 19. Het is niet de taak van de gemeente Temse om te oordelen of de Vlaamse regering al dan niet de motiveringsplicht en de beginselen van behoorlijk bestuur heeft geschonden.
- 20. Het GRUP legt bestemmingen vast waarin natuurontwikkeling en de aanleg van dijken en overstromingsgebieden mogelijk zijn. Waterwegen en Zeekanaal NV en jhet Agentschap voor Natuur en Bos zijn verantwoordelijk voor de verdere uitvoering van het Sigmaplan, in het bijzonder voor de waterbeheersingswerken en de aankoop en het beheer van natuurgebieden. De omschrijving van Groot Broek als prioritair project 2010 heeft geen invloed op het GRUP en maakt het GRUP niet onwettig.
- 21. De stedenbouwkundige vergunningsaanvraag dient getoetst aan het kader van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan Gebieden van het geactualiseerde SIGMA-plan 'Durmevallei', zoals definitief vastgesteld door de Vlaamse Regering op 26 maart 2010. Dit GRUP is volledig in overeenstemming met de bindende en richtinggevende bepalingen van het RSV. De ruimtelijke structuurplannen vormen evenwel geen beoordelingsgrond voor vergunningsaanvragen.

Watertoets

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het algemeen waterbeleid (Belgisch Staatsblad 14 november 2003) dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets.

Uit het advies van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid blijkt dat de werken, mits de milderende maatregelen uit het MER voor het aspect 'water' nageleefd worden, in overeenstemming zijn met de doelstellingen van het decreet integraal waterbeleid.

Ook uit het MER blijkt dat de aanvraag de watertoets doorstaat.

Algemene conclusie

Uit het voorafgaande blijkt dat, mits naleving van de voorwaarden opgelegd in de verleende adviezen en mits realisatie van de stedenbouwkundig relevante milderende maatregelen voorzien in het MER, de werken aanvaardbaar zijn.

BIJGEVOLG WORDT OP 12 NOVEMBER 2010 HET VOLGENDE BESLIST:

De gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager voor de bovenvermelde werken, onder de volgende voorwaarden:

- 1° de aanvrager is ertoe verplicht de betrokken colleges van burgemeester en schepenen per aangetekende brief op de hoogte te brengen van het begin van de werkzaamheden of handelingen waarvoor vergunning is verleend, ten minste acht dagen voor de aanvatting van die werkzaamheden of handelingen;
- 2° De voorwaarden opgelegd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Temse in haar advies van 3 september 2010 naleven;
- 3° De voorwaarden opgelegd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Waasmunster in haar advies van 14 september 2010 naleven;
- 4° De voorwaarden uit het advies van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen -Cel Archeologie, Monumenten en Landschappen van 30 juni 2010 naleven.
- 5° De voorwaarden uit het advies van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid van 30 juni 2010 naleven;
- 6° De in het besluit opgesomde milderende maatregelen uit het MER naleven.
- 7° De boscompensatie zoals goedgekeurd door het Agentschap voor Natuur en Bos op 14 oktober 2010 onder het nummer COMP/10/0092/OV uitvoeren;

Deze vergunning sluit niet uit dat nog andere vergunningen, machtigingen of toelatingen nodig zouden kunnen zijn.

Een afschrift van dit besluit wordt gezonden aan de aanvrager en aan het college van burgemeester en schepenen van Temse en Waasmunster.

Te Brussel

Arch. Luc GOEDERTIER

Gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar

SV/127/3030/341

CDD

definitief geweigerd: vanaf de datum waarop in laatste administratieve aanleg beslist werd om de stedenbouwkundige vergunning niet af te leveren.

§2. Een stedenbouwkundige vergunning voor een inrichting, waarvoor een milieuvergunning nodig is of die onderworpen is aan de meldingsplicht conform het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, wordt geschorst zolang de milieuvergunning niet definitief werd verleend overeenkomstig artikel 5, §1, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning of de melding niet is gebeurd. [Als het gaat om met toepassing van artikel 4.2.2 meldingsplichtige handelingen, wordt de uitvoerbaarheid van de melding opgeschort.]

(gew. dec. 16/7/2010)

In het geval, vermeld in het eerste lid, gaat de termijn van twee jaar, bepaald in artikel 4.6.2, §1, eerste lid, 1°, pas in op de dag dat de milieuvergunning definitief wordt verleend, respectievelijk de melding is gebeurd.

Wordt de milieuvergunning evenwel definitief geweigerd in de zin van artikel 5, §1, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, dan vervalt de stedenbouwkundige vergunning van rechtswege. Het verval van de stedenbouwkundige vergunning wordt door de instantie die de milieuvergunning heeft geweigerd onverwijld meegedeeld aan de aanvrager en de overheid die de stedenbouwkundige vergunning heeft verleend. [Als het gaat om met toepassing van artikel 4.2.2 meldingsplichtige handelingen, kunnen deze handelingen niet worden uitgevoerd.]

(gew. dec. 16/7/2010)

Beroepsmogelijkheden

Art. 4.8.1. Er wordt een Raad voor vergunningsbetwistingen opgericht, hierna de Raad te noemen.

De Raad spreekt zich als administratief rechtscollege uit over beroepen die worden ingesteld tegen:

vergunningsbeslissingen, zijnde uitdrukkelijke of stilzwijgende bestuurlijke beslissingen, genomen in laatste administratieve aanleg, betreffende het afleveren of weigeren van een vergunning;

2° (...)

Art. 4.8.16. §1. De beroepen bij de Raad kunnen door volgende belanghebbenden worden ingesteld:

de aanvrager van de vergunning of van het as-builtattest, respectievelijk de persoon die beschikt over zakelijke of persoonlijke rechten ten aanzien van een constructie die het voorwerp uitmaakt van een registratiebeslissing, of die deze constructie feitelijk gebruikt;

2° de bij het dossier betrokken vergunningverlenende bestuursorganen;

elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kan ondervinden ingevolge de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing;

procesbekwame verenigingen die optreden namens een groep wiens collectieve belangen door de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing zijn bedreigd of geschaad, voor zover zij beschikken over een duurzame en effectieve werking overeenkomstig de statuten;

de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar, voor wat betreft vergunningen afgegeven binnen de reguliere procedure, behoudens in de gevallen, vermeld in artikel 4.7.19, §1, derde lid;

de bij het dossier betrokken adviserende instanties aangewezen krachtens artikel 4.7.16, §1, eerste lid, respectievelijk artikel 4.7.26, §4, 2°, op voorwaarde dat zij tijdig advies hebben verstrekt of ten onrechte niet om advies werden verzocht.

De belanghebbende aan wie kan worden verweten dat hij een voor hem nadelige vergunningsbeslissing niet heeft bestreden door middel van het daartoe openstaande georganiseerd administratief beroep bij de deputatie, wordt geacht te hebben verzaakt aan zijn recht om zich tot de Raad te wenden.

- §2. De beroepen worden ingesteld binnen een vervaltermijn van dertig dagen, die ingaat als volgt:
- 1° wat betreft vergunningsbeslissingen:
  - a) hetzij de dag na deze van de betekening, wanneer dergelijke betekening vereist is,
  - b) hetzij de dag na deze van aanplakking, in alle andere gevallen;
- 2° wat betreft valideringsbeslissingen:

a)

- hetzij de dag na deze van de betekening, wanneer dergelijke betekening vereist is,
- b) hetzij de dag na deze van de opname in het vergunningenregister, in alle andere gevallen;
- 3° wat betreft registratiebeslissingen:
  - a) hetzij de dag na deze van de betekening, wanneer dergelijke betekening vereist is,
  - b) hetzij de dag na deze van de opname van de constructie in het vergunningenregister, in alle andere gevallen.
- §3. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift.

Het verzoekschrift wordt [ondertekend door de partij,] gedagtekend en bevat:

- 1° de naam, de hoedanigheid en het adres van de verzoeker;
- 2° de naam en het adres van de verweerder;
- 3° het voorwerp van het beroep;
- 4° cen uiteenzetting van de feiten;

Belangrijke bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening

Geldigheidsduur van de stedenbouwkundige vergunning

Art. 4.6.1. Een stedenbouwkundige vergunning geldt voor een onbepaalde duur, behoudens indien uitdrukkelijk anders vermeld.

Art. 4.6.2. §1. Een stedenbouwkundige vergunning voor onbepaalde duur vervalt van rechtswege in elk van de volgende gevallen:

- 1° de verwezenlijking van de stedenbouwkundige vergunning wordt niet binnen twee jaar na de afgifte van de vergunning in laatste administratieve aanleg gestart;
- 2° de werken worden gedurende meer dan twee jaar onderbroken;
- 3° de vergunde gebouwen zijn niet winddicht binnen drie jaar na de aanvang van de werken.

De termijnen van twee of drie jaar, vermeld in het eerste lid, worden geschorst zolang een beroep tot vernietiging van de stedenbouwkundige vergunning aanhangig is bij de Raad voor vergunningsbetwistingen, behoudens indien de vergunde handelingen in strijd zijn met een vóór de definitieve uitspraak van de Raad van kracht geworden ruimtelijk uitvoeringsplan. In dat laatste geval blijft het eventuele recht op planschade desalniettemin behouden.

Indien de stedenbouwkundige vergunning voor onbepaalde duur uitdrukkelijk melding maakt van de verschillende fasen van het bouwproject, worden de termijnen van twee of drie jaar, vermeld in het eerste lid, gerekend per fase. Voor de tweede en volgende fasen worden de termijnen van verval dientengevolge gerekend vanaf de aanvangsdatum van de betrokken fase.

- §2. Onverminderd §1 vervalt een stedenbouwkundige vergunning voor onbepaalde duur waaraan een sociale last, vermeld in artikel 4.1.16 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid, is verbonden, van rechtswege indien de sociale last uitgevoerd wordt in natura en de werken niet zijn voltooid binnen de vijfjarentermijn, vermeld in artikel 4.1.20, §1, eerste lid, 2°, van voormeld decreet.
- §3. Het verval van een stedenbouwkundige vergunning voor onbepaalde duur geldt slechts ten aanzien van het niet afgewerkte gedeelte van een bouwproject. Een gedeelte is eerst afgewerkt indien het, desgevallend na sloping van de niet afgewerkte gedeelten, kan worden beschouwd als een afzonderlijke constructie die voldoet aan de bouwfysische vereisten.
- Art. 4.6.3. De Vlaamse Regering kan nadere regelen bepalen op het vlak van de stedenbouwkundige vergunningen voor een bepaalde duur, in het bijzonder de minimale en maximale geldigheidsduur ervan.

Openbaarheid van de vergunning

Art. 4.7.26. §4. Ten aanzien van ontvankelijke vergunningsaanvragen wordt verder gehandeld overeenkomstig de hiernavolgende regelen:

- 1° (...)
- [6° een mededeling die te kennen geeft dat de vergunning is verleend, wordt door de aanvrager gedurende een periode van dertig dagen aangeplakt op de plaats waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft. De aanvrager brengt de gemeente onmiddellijk op de hoogte van de startdatum van de aanplakking. De gemeentesecretaris of zijn gemachtigde waakt erover dat tot aanplakking wordt overgegaan door de aanvrager binnen een termijn van tien dagen te rekenen vanaf de datum van de ontvangst van een afschrift van de uitdrukkelijke beslissing tot verlening van de vergunning. De Vlaamse Regering kan, zowel naar de inhoud als naar de vorm, aanvullende vereisten opleggen waaraan de aanplakking moet voldoen;
- 7° de gemeentesecretaris of zijn gemachtigde levert op eenvoudig verzoek van elke belanghebbende, vermeld in artikel 4.7.21, §2, een gewaarmerkt afschrift van het attest van aanplakking af.]

(gew. dec. 16/7/2010)

Van een vergunning, afgegeven binnen de bijzondere procedure, mag gebruik worden gemaakt vanaf de zesendertigste dag na de dag van aanplakking. Deze bepaling geldt onverminderd artikel 4.5.1, §2.

§5. De Vlaamse Regering kan nadere formele en procedurele regelen bepalen voor de toepassing van dit artikel.

Verhouding met de milieuvergunning en de milieumelding

Art. 4.5.1. §1. Een stedenbouwkundige vergunning voor een inrichting waarvoor een milieuvergunning vereist is, wordt voor de toepassing van artikel 5, §2, van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning beschouwd als:

definitief verleend: vanaf de datum waarop van de stedenbouwkundige vergunning gebruik kan worden gemaakt overeenkomstig artikel 4.7.19, §3, artikel 4.7.23, §5, dan wel artikel 4.7.26, §4, tweede lid;

SV/127/3030/341 -CDD-

een omschrijving van:

de geschonden geachte regelgeving, stedenbouwkundige voorschriften of beginselen van behoorlijk bestuur, a)

de wijze waarop deze regelgeving, voorschriften of beginselen naar het oordeel van de verzoeker geschonden b)

(gew. dec. 16/7/2010)

Het verzoekschrift omschrijft in voorkomend geval de redenen op grond waarvan, bij wijze van voorlopige voorziening, om de schorsing van de vergunningsbeslissing wordt verzocht.

[Aan het verzoekschrift wordt een afschrift van de bestreden beslissing gehecht. Het reglement van orde kan nadere vorm- en procedurevereisten vaststellen.]

(gew. dec. 16/7/2010)

Mededeling

Deze gegevens kunnen worden opgeslagen in een of meer bestanden. Die bestanden kunnen zich bevinden bij de gemeente, bij de provincie, en ook bij de Vlaamse overheid. Ze worden gebruikt voor de behandeling van uw dossier. Ze kunnen ook gebruikt worden voor het opmaken van statistieken en voor wetenschappelijke doeleinden. U hebt het recht om uw gegevens in deze bestanden in te kijken en zo nodig de verbetering ervan aan te vragen.

Zoekadres

De teksten van de Vlaamse codex ruimtelijke ordening evenals de diverse uitvoeringsbesluiten, zijn terug te vinden op de het adres: www.ruimtelijkeordening.be.